LISTY UNIVERZITY OBRANY

ŘÍJEN 2009

Univerzita obrany na víkendové show v Mošnově

Dny NATO v Ostravě, které proběhly 19. a 20. září 2009 na letišti v Mošnově, potvrdily svůj punc velkolepé show. Unikátní přehlídku nejmodernější vojenské, policejní a záchranářské techniky podle organizátorů navštívilo 135 tisíc diváků. Největší letecko-armádně-bezpečnostní akce ve střední Evropě se aktivně zúčastnila také Univerzita obrany.

K hlavním bodům bohatého víkendového programu patřily letové ukázky nejmodernějšího evropského bojového letounu Eurofighter Typhoon F2 britského Královského letectva, víceúčelového nadzvukového letounu JAS-39C Gripen českých Vzdušných sil, lehkého bojového podzvukového letounu Hawk v barvách britské vlajky a vrtulníku A-109 Agusta belgických Vzdušných sil.

Mezi největší lákadla na zemi zase patřily ukázky jízdních vlastností tanku T-72M4 CZ a víceúčelového kolového obrněného vozidla Dingo 2 CZ A2 české armády. Polská armáda předvedla v akci kolový obrněný transportér Patria AMV. Divácky velmi atraktivní byly ukázky přepadení objektu a vzetí zajatce a boje zblízka MUSADO MCS. Zatímco první ukázku předváděli příslušníci prostějovského 102. průzkumného praporu, druhou prováděli studenti Univerzity obrany. Akční ukázky sklidily velký úspěch.

V rámci statických prezentací české armády katedra leteckých elektrotechnických systémů Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany představila výsledky své vědecké práce. Konkrétně šlo o projekt obranného výzkumu FÚZE – Inovace technologií zpracování dat ze senzorů umístěných na moderní letecké technice a fúze dat z těchto senzorů v prostředí NEC.

Při řešení tohoto úkolu byl navržen a zprovozněn systém přenosu obrazu z bezpilotního prostředku – vrtulníku RAPTOR V50, který spočívá v rozmístění několika kamer v kontejneru pod vrtulníkem a jejich přepínání pomocí dálkového ovládání založeného na mikroprocesorovém systému. Výhodou tohoto uspořádání je výrazně menší spotřeba elektrické energie při zachování plného rozsahu pozorovacích úhlů, aniž by bylo nutné instalovat mechanický natáčecí systém kamery.

V prezentačním stanu Univerzity obrany se také mnoho návštěvníků akce zajímalo o možnosti studia na univerzitě. S nabídkou studijních oborů jednotlivých fakult, podmínkami přijímacího řízení, průběhem studia a uplatněním absolventů je seznamovali příslušníci UO, kteří odpovídali na nespočet dotazů. Samozřejmostí byla poskytnutá pomoc při výběru vhodného oboru jak u vojenského, tak i civilního studia.

Text a foto: Dr. Pavel Pazdera

LISTY UNIVERZITY OBRANY

Měsíčník Univerzity obrany

Ročník 6 / číslo 2
akademický rok 2009/2010

Vydavatel
Univerzita obrany
Kounicova 65, 662 10 Brno
IČ: 60162694
www.unob.cz

Redakce
Oddělení vnějších vztahů UO
Kounicova 65, 662 10 Brno
Telefon: 973 443 203
Fax: 973 442 160
E-mail: listy@unob.cz

Vedoucí redaktor
Mgr. Zdeňka Dubová
zdenka.dubova@unob.cz

Redakční rada
předseda
pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.
místopředseda
Dr. Miloš Dyčka, CSc.

Grafická úprava a zlom
Marek Sobola
Vydavatelské oddělení UO

Tisková příprava a tisk
MO ČR – PIC
(Prezentační a informační centrum, Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6)

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje PIC MO a UO

Evidenční číslo
MK ČR E 15403

Uzávěrka čísla: 16. 10. 2009
Číslo 2 vyšlo: 30. 10. 2009

Z OBSAHU

Slavnostní imatrikulace studentů UO 2-3

Univerzita obrany se účastnila Festivalu vědy v Brně 4

Ve Vyškově se připravují chemici do misí 7

Náš rozhovor s historikem Františkem Hanzlíkem 13

Drobné postřehy vojáka z mise v Afghánistánu 14

Profesor Josef Růžek slavil své osmdesátiny 20

OČIMA STUDENTŮ

Opětovné setkání po dlouhé době

Dne 8. října 2009 se členové historické skupiny Univerzity obrany po tříměsíční přestávce opět setkali s milými lidmi ze Společnosti Ludvíka Svobody. To proběhlo na klubu Univerzity obrany k 65. výročí Karpatsko-dukelské operace a zároveň k pátému výročí založení této společnosti.

Předsedkyně brněnské organizace Společnosti Ludvíka Svobody Mája Dočkalová tenkrát na Dukle bojovala jako příslušnice 1. československého armádního sboru. S velkou radostí přivítala všech 32 přítomných a také dvě děti příznivce společnosti MUDr. Petra Podroužka, které se posezení též zúčastnily. Byla velmi potěšena, že se společnost sešla v tak hojném počtu a při této příležitosti představila i tři nově přítomné, a to plukovníka Emila Bočka, který bojoval za svobodu v letech 1940 – 1945 na západě jako příslušník 310. stíhací perutě RAF. Dále pak Alenu Vitákovou, mladou historičku zabývající se účastí žen v 2. světové válce a v neposlední řadě Mikuláše Berku, který byl přijatý jako nový člen Společnosti L. Svobody.

Jelikož se setkání konalo hlavně k blížícímu se výročí Dukly, její průběh poutavým vyprávěním objasnil rektor Vysoké školy Karla Engliše v Brně docent PhDr. Ladislav Zapletal, CSc. Ten také zmínil práci Petra Podroužka, ve které popisuje podrobnosti Dukelské operace. Nakonec Ladislav Zapletal a Mája Dočkalová pronesli přípitek jako vzpomínku na všechny padlé, raněné a přeživší účastníky operace.

Jsem velmi ráda, že jsem se mohla příjemného podvečera s mnoha moudrými a přátelskými lidmi zúčastnit. Bylo zajímavé poslouchat příběhy a vzpomínky pamětníků, kteří pomáhali psát jednu z etap našich dějin.

Text: prap. Zuzana Hrazdírová

Imatrikulace studentů prvního ročníku FEM

Ve středu 30. září 2009 proběhl slavnostní akt imatrikulace nových civilních studentů Fakulty ekonomiky a managementu ve studijním programu Ekonomika a management, studijním oboru Ekonomika obrany státu. Imatrikulační slib složilo celkem 68 studentů civilního bakalářského studia.

Imatrikulační slib přednesl jménem studentů FEM proděkan pro vnější vztahy a rozvoj FEM pplk. Ing. Vladan Holcner, Ph.D. Poté studenti složili imatrikulační slib na insignii FEM. Imatrikulační listy předal všem novým studentům děkan FEM plk. Ing. Miroslav Šuhaj, Ph.D. Ve svém projevu mimo jiné přítomným studentům připomenul, že od vlastního aktu imatrikulace vede k absolutoriu a slavnostní promoci dlouhá cesta plná práce, studia a tvůrčí činnosti. Cesta, na které bude každý jednotlivec nucen prokázat, že je schopen nést odpovědnost za své konání, že má jasnou představu o své budoucnosti, že studuje s cílem nalézt adekvátní uplatnění v oboru, který si zvolil. Dále zdůraznil možnosti, jež absolvování studijních programů na Univerzitě obrany otevírá absolventům civilního studia. V závěru děkan FEM jménem svým a jménem celého vědecko-pedagogického sboru fakulty popřál novým členům akademické obce mnoho studijních úspěchů.

V pátek 2. října 2009 proběhl slavnostní akt imatrikulace vojenských studentů Fakulty ekonomiky a managementu ve studijním programu Ekonomika a management, studijním oboru Ekonomika obrany státu. Imatrikulační slib složilo v tomto běhu imatrikulace celkem 107 studentů vojenského bakalářského studia a 7 studentů ve studijním programu Vojenský zdravotnický management.

Imatrikulační slib přednesl jménem studentů FEM proděkan pro vnější vztahy a rozvoj FEM pplk. Ing. Vladan Holcner, Ph.D. Po složení imatrikulačního slibu předal děkan FEM plk. Ing. Miroslav Šuhaj, Ph.D., všem novým studentům imatrikulační listy. Děkan FEM ve svém projevu mimo jiné připomenul, že získané vzdělání otevírá studentům kromě vojenské kariéry možnost uplatnění v řadě ekonomických a manažerských pozic, jak v rezortu obrany, tak i v dalších sférách života naší společnosti. Poukázal na vlastnosti jako je smysl pro čest, povinnost a odpovědnost, pevná vůle, vědomí sounáležitosti s občany naší společnosti, s velkou rodinou vzdělaných odborníků, vojáků Armády České republiky a aliančních armád. To vše jsou předpoklady, kterými se odlišujeme od většiny ostatních vysokých škol.

Text: Ing. Vladislav Vincenec, Ph.D.
Foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Imatrikulace studentů prvního ročníku FVZ

Dne 2. 10. 2009 proběhla slavnostní imatrikulace nových studentů Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany.

Slavnostního aktu se kromě představitelů vedení Fakulty vojenského zdravotnictví a rektorátu Univerzity obrany účastnili i vrcholní představitelé spolupracujících fakult. Mezi nimi byl doc. PharmDr. Alexandr Hrabálek, CSc., děkan Farmaceutické fakulty UK v Hradci Králové, prof. MUDr. Jaroslav Malý, CSc., proděkan pro výuku Lékařské fakulty UK v Hradci Králové a prof. MUDr. Arnošt Pellant, DrSc., děkan Fakulty zdravotnických studií Univerzity Pardubice. Slavnostní ráz podtrhla i přítomnost primátora statutárního města Hradce Králové – Ing. Otakara Divíška.

Slavnostní imatrikulační obřad začal tradičním nástupem akademických hodnostářů a všech výše zmiňovaných hostů za doprovodu fanfár. Moderování tohoto akademického obřadu, při němž byli nově zapsaní studenti bakalářského, magisterského a doktorského studia formálně přijati za rovnoprávné členy akademické obce Fakulty vojenského zdravotnictví, se zhostil předseda Akademického senátu FVZ UO pplk. MUDr. Jan Psutka.

Po úvodním projevu proděkana pro vnější vztahy a rozvoj pplk. doc. MUDr. Romana Chlíbka, Ph.D., se své role ujal imatrikulator, který přečetl studentský slib. Všichni studenti se po jeho složení postupně představili před všemi přítomnými a z rukou proděkana pro vnější vztahy a rozvoj převzali imatrikulační listy.

Na závěr jednotliví hosté popřáli studentům mnoho úspěchů i štěstí ve studiu a podě-

kovali Fakultě vojenského zdravotnictví UO za dosavadní vynikající spolupráci při realizaci společných studijních programů. Slavností akademický obřad byl ukončen studentskou hymnou – Gaudeamus Igitur a poté za zvuků fanfár odešli společně vedoucí akademičtí funkcionáři.

Na Fakultu vojenského zdravotnictví UO nastoupilo celkem 9 nových studentů v bakalářském studijním programu specializace ve zdravotnictví – obor Zdravotnický záchranář a 6 do studijního programu Vojenský zdravotnický management. V magisterských studijních programech nastoupili 3 studenti v programu Vojenské zubní lékařství, 3 v programu Vojenská farmacie a 28 ve studijním programu Vojenské všeobecné lékařství. Do nejvyššího stupně vzdělávacích programů realizovaných vysokou školou – do doktorských studijních programů nastoupilo celkem 15 nových studentů.

Text: pplk. Ing. Miroslav Procházka, Ph.D.
Foto: Lenka Hrdličková

Imatrikulace studentů prvních ročníku FVT

Již tradičně 1. října 2009 proběhla slavnostní imatrikulace nových studentů prvních ročníků studijního programu Vojenské technologie na Fakultě vojenských technologií. Imatrikulační slib složilo celkem 195 studentů prezenčního vojenského a civilního bakalářského studia a 38 studentů navazujícího magisterského prezenčního studia.

V předsednictvu zasedli prorektor pro studijní a pedagogickou činnost UO prof. RNDr. Zdeněk Zemánek, CSc., děkan FVT plk. prof. Ing. Zdeněk Vintr, CSc., proděkan pro vnější vztahy a rozvoj FVT plk. doc. Ing. Libor Dražan, CSc., proděkan pro vědeckou činnost prof. RNDr. Jan Kohout, CSc., a předseda Akademického senátu FVT doc. Ing. Zbyněk Růžička, CSc. Jako čestní hosté byli přítomni vedoucí oborových kateder, zástupce ÚOPZHN a velitel školního praporu.

Slavnostní imatrikulační obřad začal nástupem všech výše zmiňovaných hostů za doprovodu fanfár. Moderování akademického obřadu se zhostil a celou imatrikulací provázel proděkan pro studijní a pedagogickou činnost FVT plk. doc. Ing. Miloš Andrle, CSc. Děkan FVT plk. prof. Ing. Zdeněk Vintr, CSc., ve svém projevu k přítomným studentům zdůraznil význam imatrikulačního slibu a upozornil nové studenty na náročnost studia. Na závěr děkan fakulty popřál novým studentům mnoho studijních úspěchů. Imatrikulační slib pronesli zástupci studentů pprap. Jindřich Průška a prap. Bc. Michaela Šlajsová. Poté studenti složili imatrikulační slib na meč (insignii) FVT. Imatrikulační listy předal všem novým studentům děkan fakulty plk. prof. Ing. Zdeněk Vintr, CSc. Na závěr slavnostního imatrikulačního aktu zazněla vysokoškolská hymna Gaudeamus.

Text: pplk. Ing. Karel Tvrdoň
Foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Univerzita obrany na Festivalu vědy v Brně

Festivalu vědy, jehož cílem bylo přiblížit lidem práci vědců zábavnou formou a který v Brně probíhal od 19. do 25. září 2009, se účastnila také Univerzita obrany. Aktuální výsledky vědy a výzkumu předvedla naše škola na brněnském náměstí Svobody v sobotu 19. září, kdy byl týdenní festival zahájen takzvaným Dnem vědců.

Respekt dětí i dospělých vzbuzoval systém vojáka 21. století, který představili studenti Univerzity obrany. Odborný komentář podal návštěvníkům během dvou vystoupení na hlavním pódiu vedoucí Katedry vojenského managementu a taktiky podplukovník Bedřich Rýznar. Upozornil například, že účelem systému je zajistit převahu na možných budoucích bojištích, tedy včetně zahraničních misí. K tomu může značně přispět začlenění malých, z vozidel sesednutých, nebo samostatně se pohybujících jednotek do takzvaného systému digitalizovaného bojiště. To v praxi znamená, že po vydání úkolu a v procesu jeho realizace má velitel celkový přehled o situaci na bojišti a stavu vlastních vojáků. Na základě takovýchto informací je schopen zajistit svým vojákům převahu, ochranu a umožnit jim splnění úkolu s vynaložením co nejmenšího úsilí a s co nejmenšími ztrátami.

Dalším zajímavým exponátem, který si získal velkou pozornost, byl průzkumně-bojový prostředek – bezosádková, dálkově ovládaná čtyřkolka. Čtyřkolka je prioritně určena k vedení průzkumu, tedy k zjišťování informací v zájmovém prostoru. Hlavním přínosem (oproti obdobným systémům zaváděným ve světě) je vysoká míra automatizace při vyhledávání, sledování či případném ničení cílů. Technické parametry tohoto systému objasňoval návštěvníkům kapitán Jan Mazal z téže katedry.

Rušno bylo také u bezpilotních systémů, které jsou řešeny jako komponenty systému Voják 21. století a které s velkým odborným přehledem trpělivě vysvětloval velkému množství návštěvníků spolupracovník Katedry vojenského managementu a taktiky Jozef Korčák. Operátor tohoto systému tak může sledovat informace přicházející z těchto systémů, v „reálném čase“ je pak poskytovat k využití příslušnému veliteli a v případě potřeby ničit zjištěné cíle. K vidění byly rovněž vizualizační a přehledové systémy pro taktické analýzy a optimalizace.

Další ukázkou výsledků vědecké práce univerzity bylo využití Dopplerovského radiolokátoru („radaru“) pro měření rychlosti, které návštěvníkům prezentoval pracovník Katedry radiolokace podplukovník Eduard Hošek.

Jednoznačně největší zájem návštěvníků Dne vědců u stánku Univerzity obrany byl o pracoviště funkční diagnostiky Centra tělesné výchovy a sportu, na němž si zájemci mohli otestovat svou fyzickou zdatnost. Zátěžovým testem na speciálním rotopedu se sledovaly a posuzovaly reakce a adaptace kardiorespiračních i jiných fyziologických funkcí na zatížení, především fyzické, a na jeho základě pracovník centra Zdeněk Veleba doporučoval návštěvníkům vhodné pohybové aktivity k zlepšení fyzického stavu.

Velký zájem veřejnosti o stánek Univerzity obrany potvrdil vysokou prestiž a úroveň vědy a výzkumu na naší škole. Festival vědy pokračoval celý týden řadou aktivit vysokoškolských a vědeckých pracovišť a byl ukončen v pátek 25. září 2009 Nocí vědců. Bližší informace o této akci naleznete na http://www.festivalvedy.cz.

Text: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: pplk. doc. Ing. Bedřich Rýznar, CSc.

Slavnostní nástup příslušníků UO a Sportovní den rektora

Ve čtvrtek 8. října 2009 se na nástupišti Univerzity obrany v kasárnách na ulici Šumavská uskutečnil slavnostní nástup příslušníků školy. Tato akce se konala u příležitosti 5. výročí vzniku Univerzity obrany a současně na počest státního svátku – Dne české státnosti, který si občané ČR připomněli 28. září. Slavnostním nástupem byl současně zahájen i plánovaný Sportovní den rektora-velitele.

Této služebně-společenské události se zúčastnili téměř všichni příslušníci Univerzity obrany, jak vojáci z povolání a občanští zaměstnanci, tak i studenti prezenčního studia. Pozvání rektora přijali rovněž představitelé partnerských sdružení a organizací, které spolupracují s Univerzitou obrany. Mezi hosty bylo také 16 studentů Vojenské akademie v Bělehradě, kteří jsou na naší škole na krátkodobém studijním pobytu. Skupinu srbských studentů vedl plukovník Goran Dikić z Katedry elektrotechnických systémů VA Bělehrad a plukovník Marko Andrejić z Katedry logistiky. Na slavnostním nástupu nechyběli ani studenti akreditovaného studia z Vietnamu.

V úvodním slavnostním projevu rektor-velitel UO brigádní generál v zál. Rudolf Urban připomněl historické souvislosti života a vlády knížete Václava i řadu kontroverzních interpretací jeho tradice: „Víra v pomoc svatého Václava doprovázela česká vojska v bojích proti Frankům, Bavorům a Uhrům v celém středověku. Se svatováclavskými symboly na štítech nastupovala husitská vojska k obraně své víry doma i k loupeživým výpravám v zahraničí. Odkazu knížete Václava se dovolávali českoslovenští legionáři bojující v 1. světové válce za samostatný stát, stejně jako domácí kolaboranti v letech nacistické okupace“. Jak zdůraznil rektor-velitel, jen málokterá osobnost v našich dějinách byla využita či zneužita tak protichůdnými společenskými silami a ideovými proudy jako svatý Václav.

V další části svého projevu rektor-velitel připomněl pětileté jubileum vzniku Univerzity obrany. Profesor Urban stručně charakterizoval podmínky založení nové jediné vojenské vysoké školy v roce 2004 a mimo jiné zdůraznil, že po počáteční nedůvěře mezi lidmi na bývalých vojenských vysokých školách v Brně, Vyškově a Hradci Králové se podařilo položit pevné základy jednotné a společně vnímané univerzity a upevnit její dobré jméno v povědomí armádní i civilní veřejnosti. „Univerzita obrany je nyní respektována jako nezastupitelná vědecká a vzdělávací instituce působící především ve prospěch rezortu obrany, která je zároveň schopná stále více uspokojovat potřeby dalších ozbrojených a bezpečnostních složek ČR, Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu a orgánů státní správy,“ konstatoval rektor UO.

Po projevu rektora vyhlásil zástupce rektora plukovník gšt. Josef Trojan personální rozkaz o udělení odměn studentům Univerzity obrany, kteří v nedávné době vynikajícím způsobem reprezentovali naši školu ve sportovních soutěžích na celoarmádní, celostátní i mezinárodní úrovni. Ocenění obdrželi pprap. Andrýsková a pprap. Neumannová (obě FEM) za 3. místo v plážovém volejbalu na Letních akademických hrách v Plzni, dále prap. Bořil, prap. Slavík, prap. Tancibudek, prap. Hyll, prap. Bednář a pprap. Časar (všichni FVT) za 2. místo v mezinárodní soutěži všestrannosti „All Rounder 2009“, která proběhla na Akademii ozbrojených sil gen. M. R. Štefánika v Liptovském Mikuláši, a konečně pprap. Janatová (FEM) a pprap. Holečková (FVT) za umístění na předních místech na mistrovství Evropy (Rakousko) a mistrovství světa (Německo) v Military Pentatlonu. Odměněn byl i PaedDr. Zdenko Kvaka (vědecko-pedagogický pracovník CTVS) za výborné výsledky dosažené při sportovně-metodické přípravě reprezentantů UO.

Po odnesení státní vlajky ČR a bojového praporu UO skončila ceremoniální část slavnostního nástupu a současně byl zahájen sportovní den rektora-velitele. V jeho průběhu mohli příslušníci Univerzity obrany pod vedením lektorů Centra tělesné výchovy a sportu UO využít nabídku účasti ve 14 soutěžních i nesoutěžních sportovních disciplínách počínaje florbalem a malou kopanou, přes paintball a zdolávání překážkové dráhy, až po turistický pochod a cyklistiku. Řada dívek a žen uvítala i možnost zapojení do dynamického aerobiku. Sportovní den rektora byl ukončen v 15 hodin na fotbalovém hřišti v areálu Jana Babáka, kde proběhlo vyhlášení výsledků a odměnění nejlepších sportovců. Po vyhlášení výsledků sportovního dne měli všichni soutěžící možnost využít malého občerstvení jako bonusu za vynaložené úsilí a předvedené výkony.

Text: dr. Miloš Dyčka, CSc.
Foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Oslavy 5. výročí založení Ústavu OPZHN

Dne 8. října 2009 se v prostorách společenského klubu kasáren Dědice uskutečnily oslavy 5. výročí založení Ústavu OPZHN Univerzity obrany, jenž historicky navazuje na více než padesátiletou existenci vojenských institucí vzdělávajících specialisty chemického vojska. Tyto oslavy jsou o to významnější, že v letošním roce si připomínáme rovněž 90. výročí působení plynové služby a chemického vojska v armádě naší republiky.

Oslavy se zúčastnilo celkem 70 pozvaných hostů a zaměstnanců ústavu. Mezi významné hosty patřili představitelé UO zastoupené plk. gšt. Ing. Josefem Trojanem, VeV – VA Vyškov zastoupené plk. gšt. Ing. Jaromírem Zůnou, MSc., Centra OPZHN zastoupeného plk. gšt. Ing. Zdeňkem Čížkem, MSc., chemického vojska AČR zastoupeného plk. gšt. Ing. Miroslavem Knoppem a pplk. Ing. Milanem Ilčíkem. Mezi hosty byla celá řada bývalých a současných pedagogů a zaměstnanců chemických kateder, představitelů posádky Vyškov, institucí a firem spolupracujících s Ústavem OPZHN.

Oslavy zahájil ředitel ústavu plk. prof. Ing. Dušan Vičar, CSc., projevem, ve kterém připomněl historii vysokoškolského vzdělávání vojenských chemiků, dosažených výsledků v pedagogické a výzkumné činnosti a zhodnotil dosavadní činnost ústavu při jeho působení v rámci Univerzity obrany. U příležitosti 5. výročí udělil ředitel ústavu 25 oceněným pamětní minci s dekretem.

Poté jménem pedagogických pracovníků a zaměstnanců chemických kateder vystoupil doc. Ing. Jana Štětina, CSc., a za spolupracující firmy a instituce Ing. Josefa Orel. Na závěr této části vystoupil prof. Ing. Jiří Matoušek, DrSc., který předal Ústavu OPZHN osobní dar zahrnující jím zpracovaný soubor publikací a náčelník chemického vojska Velitelství společných sil v Olomouci pplk. Ing. Milan Ilčík předal ústavu blahopřání. Všichni účastníci oslav obdrželi publikaci o historii a současnosti vysokoškolské přípravy chemiků ve Vyškově, která byla zpracována pro tuto významnou událost. Poté následovalo přátelské posezení spojené s občerstvením.

Text: Ing. Petr Žuja
Foto: Andrej Lukáč

Indičtí vojáci na zkušené ve Vyškově

Na pětitýdenní kurz přijela 4. října 2009 do ČR devítičlenná skupina příslušníků ozbrojených sil Indie. Kurz je zaměřený na odbornou přípravu v oblasti ochrany proti zbraním hromadného ničení.

Na jeho organizaci se podílí Univerzita obrany, Sekce rozvoje druhů sil – operační sekce MO, 31. brigáda chemické a biologické ochrany Liberec a Ústřední vojenský zdravotní ústav Praha s Centrem biologické ochrany Těchonín. Kurz bude završen týdenním praktickým výcvikem zaměřeným na detekci a odmořování bojových chemických látek na terénním pracovišti Vojenského technického ústavu ochrany Brno. Vyhodnocení bude probíhat na úrovni všech zúčastněných stran.

Kurz byl zahájen v pondělí 5. října 2009, kdy skupinu indických důstojníků stručně seznámil s úlohou UO prorektor pro vnější vztahy plukovník Ing. Jaroslav Průcha. Následně je přivítal na půdě Ústavu ochrany proti zbraním hromadného ničení UO ve Vyškově jeho ředitel plukovník prof. Ing. Dušan Vičar, CSc., Přítomen byl i velitel Velitelství výcviku – Vojenské akademie ve Vyškově plukovník gšt. Ing. Jaromír Zůna, MSc, a ředitel Centra ochrany proti zbraním hromadného ničení ve Vyškově plukovník Ing. Zdeněk Čížek.

Příslušníci indické armády se podobného kurzu zúčastnili již před devíti lety. Tehdy se v oblasti ochrany proti zbraním hromadného ničení vzdělávali na Katedře chemického vojska a speciální chemie ve Vyškově dva indičtí důstojníci.

Nynější studenti kurzu – příslušníci indické armády z pozemních vojsk, leteckých i námořnických sil strávili svůj první týden vzdělávacího pobytu na Ústavu OPZHN UO ve Vyškově, kde získávali základní teoretické poznatky z oblasti ochrany proti zbraním hromadného ničení. Další týden působili na Fakultě vojenského zdravotnictví Univerzity obrany v Hradci Králové, pak je čekal výcvik v Liberci a ukázka v Těchoníně. Výukový cyklus chemických specialistů, který probíhá v angličtině, završí závěrečným pobytem ve výcvikovém prostoru ve Vyškově v zařízení VOP Šternberk.

Text a foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Ve Vyškově se připravují chemici do misí

Hlavním posláním Ústavu ochrany proti zbraním hromadného ničení, jenž je součástí Univerzity obrany a sídlí ve Vyškově, je zabezpečení přípravy vysokoškolsky vzdělaného personálu chemické specializace pro potřeby Armády České republiky. Do vínku dostal ústav také vzdělávání zahraničních specialistů v oblasti ochrany proti zbraním hromadného ničení. Kromě toho se trvale podílí na zvyšování odborné kvalifikace personálu chemického vojska ve zdokonalovacích kurzech. Připravují se v nich chemičtí specialisté pro zabezpečení zahraničních misí, ale i pro zabezpečení různých aktivit Armády České republiky na našem území.

Ve dnech 6. září až 2. října byl svou druhou částí završen krátkodobý kurz (2 krát 4 týdny) přípravy specialistů 31. brigády radiační, chemické a biologické ochrany Liberec. Jeho účastníci se v něm zdokonalovali v obsluze armádního prostředku chemické kontroly – převozní polní chemické laboratoře PPCHL AL-2/CH. Příprava specialistů byla podle požadavků velení chemického vojska AČR modifikována cíleně na řešení specifických úkolů, se kterými se bude rotující obsluha laboratoře setkávat při misi v Afghánistánu. Klasický obsah přípravy byl mimo standardní detekci bojových a toxických otravných látek obohacen o problematiku orientačního určení opiátů, psychotropních látek a rozkladných produktů po výbuších. Odborníci z Ústavu OPZHN také chemikům-specialistům upřesnili možnosti poradenství a detaily informační podpory jejich týmu převozní polní chemické laboratoře po celou dobu jejich půlročního působení v misi.

Kapitánka Ing. Ivana Moravcová (31. brchbo), která je náčelníkem mobilní laboratoře AL-2/CH a v současné době se připravuje se svým týmem do mise v Afghánistánu k přípravě kurzu, který absolvovala v září ve Vyškově, poznamenává: „To, jak jsme se připravili, se ukáže, až začneme plnit úkoly na misi v Afghánistánu, kam odjíždíme na přelomu listopadu a prosince."

Chemičtí specialisté se připravují zodpovědně

Obsluhy a specialisté do misí musí být připraveni zodpovědně a precizně: „Situaci v reálných podmínkách nemůže totiž nikdo předvídat, takže naši chemici musí být připraveni na všechno, aby splnili své úkoly," říká doc. Ing. Petr Sládek, CSc., z Oddělení ochrany proti jaderným zbraním Ústavu OPZHN. V tomto duchu probíhá také příprava chemiků v kurzu.

„Výhodou výcviku v laboratořích našeho ústavu je, že máme pracoviště, kde lze pracovat s bojovými otravnými látkami nebo s vysoce toxickými látkami a stejně tak i s radioaktivními látkami. Jde o poslední pracoviště tohoto charakteru v naší armádě," dodává docent Sládek, který se podílí na radiační oblasti kurzu. Specialisté-chemici pak v průběhu výcviku pracují s reálnými vzorky a situacemi, se kterými se mohou setkat v průběhu mise či havárie na kterémkoliv území.

Ve specializovaných kurzech pořádaných Ústavem OPZHN se ale armádní chemici specialisté nepřipravují pouze do misí, ale také pro zabezpečení mnoha dalších akcí mezinárodního charakteru. Příkladem může být podíl na zabezpečení olympijských a paralympijských her v Aténách v roce 2004, podpora summitů NATO v Praze (2002), Istanbulu (2004), Rize (2006) nebo summitu EU v Peru (2008). Ústav OPZHN při těchto akcích vždy zabezpečoval informační a odborný „reachback". Mezinárodním působením získávají naši chemici světové renomé a potažmo reprezentují Univerzitu obrany.

Spojení výcviku s vědeckými poznatky

„Je velmi důležité, aby studenti již na naší univerzitě dostávali specializované vzdělání na vysoké úrovni. Z mnohých se pak stávají vrcholoví specialisté, přesto však jejich cesta vzděláváním nekončí. Ale ani specializované kurzy nejsou konečnou. Mnozí z našich bývalých studentů a absolventů specializovaných kurzů pokračují a studují v doktorandském studiu," vysvětluje docent Sládek a dodává: „Příkladem z Ústavu OPZHN jsou kpt. Ing. Ivana Moravcová, prap. Ing. Silvie Plucnarová z 31. brchbo v Liberci nebo mjr. Ing. Josef Pavlík z 314. CV ZHN Hostivice, kteří se dále vzdělávají v rámci doktorského studijního programu a jejich zaměření ve studiu souvisí s jejich profesní specializací."

Kurzy přinášejí nároky i na vyučující

Je dobře, že Univerzita obrany reaguje na dnešní trendy ve výzbroji armády, kdy jsou zaváděny stále technicky dokonalejší a sofistikovanější zbraňové a podpůrné systémy. Specializované kurzy tak bezesporu přispívají i k efektivnímu využívání moderní a mnohdy velmi nákladné techniky.

Vzhledem k hrozícímu mezinárodnímu terorismu přináší současná mezinárodní situace také nezbytnost modifikací náplně specializovaných kurzů. I tyto komplikované aspekty jsou do přípravy chemiků-specialistů zahrnuty.

Kurzy však sebou přinášejí také nároky na vyučující, kteří musí být v kontaktu s nejnovějšími poznatky v oboru a aktivně v něm rozvíjet badatelskou (vědeckou) činnost. Významným fenoménem výcviku v Ústavu OPZHN je i to, že jsou při něm bezprostředně předávány nejnovější informace a poznatky z vědy a výzkumu. Výsledky projektů obranného výzkumu a výzkumného záměru jsou aplikovány např. ve formě metodik nebo operačních postupů přímo do nově zaváděných prostředků jakými jsou například polní převozní laboratoře PPCHL AL-2, mobilní výpočetně analytická pracoviště (VAP), prostředky pro letecké monitorování radiační situace (Systém IRIS) a podobně. Uživatelská odezva je pak velmi efektivním zrcadlem kvality výuky i úrovně výzkumu.

Text: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: Andrej Lukáč

New Rector – NDU Commandant

On 1 July 2009, Lt Gen Romuald Ratajczak, PhD Eng. took up his duties as the National Defence University's Rector – Commandant. The new NDU Rector-Commandant assured that the interests of the University will be the fundamental driving force of his activities.

He is going to pursue the vision of the University together with collegial bodies as well as individual persons. In his opinion, the main courses of development will include a return to the military, i.e. activating a wide range of research in the area of modern strategies regarding operational art and tactics, playing an advisory role to the Minister of National Defence, taking a leading role in the preparation of primary documents in the field of state defence, increasing the attractiveness of the University on the civilian market in order to gain the status of the University of the Right Bank of the Vistula River in Warsaw, establishing a wisemen? Specialised? group made up of respected authorities who will support the University's activities

The Minister of National Defence, Bogdan Klich, retiring NDU Rector-Commandant Lt Gen Janusz Kręcikij, PhD, Chief of Staff of the Polish Army Gen. Franciszek Gągor, Undersecretary of State for Defence Policy at MoD Stanisław J. Komorowski, MoD Director General Jacek Olbrycht, guests from abroad, university academics and employees were present at the celebration of the inauguration of the new NDU Rector-Commandant.

Text: Ewa Ciunowicz
Translation: Jolanta Olpińska
Photo: Zdzisław Rutkowski

MajGen. Romuald Ratajczak was born on 5th July 1957 in Wrocław. He is a graduate of the Military University of Technology in Warsaw (WAT,1978). He completed his postgraduate studies at the European Centre for Security Studies in Garmisch-Partenkirchen (Germany, 1995) and studies in strategic defence policy at the Royal College of Defence Studies in London. General Ratajczak holds a PhD title in Technical Science (WAT, 1987).

He started his military career as a teaching assistant at the Military University of Technology in Warsaw (WAT), where, until 1991, he worked first as a lecturer and then as a senior lecturer. Between 1991 and 1992 he was the United Nations Military Observer in Iraq and Kuwait. After completing this mission he took up a number of positions of responsibility at institutions connected with the Ministry of National Defence (MON). Between 1992 and 1996 he was Chief of the Emergency Management Department as well as Chief Specialist at the Department of International Security. Then, between 1996 and 1997, he was Chief of the Secretary of State Office at MON. After his studies in London, Ratajczak became Director of the Department of Military Foreign Affairs (1999-2003). From 2003 he served as Defense Advisor at the Permanent Representatives Council of the Western European Union in Brussels. In September 2006 he returned to Poland to take up the position of Director of the Department of International Cooperation at the Ministry of National Defense. He was promoted to the rank of Brigadier General on 15 August 2003. Between 1st January 2007 and 30th June 2009 he served as Director of the Department of Military Foreign Affairs. He is fluent in English. He is married and his hobbies are contemporary history and mountain hiking.

MajGen. Rumuald Ratajczak took over his responsibilities as Rector-Commandant (Provost) of the National Defense University (Akademia Obrony Narodowej) on 1st July 2009.

Accounting and bank accounts

TASK 1: Read an article. All following words appear in the article. Did you understand them? Match the words with their definitions:

A job of an accountant is currently in high demand because everybody is interested in money and the profit.

What is more, accounting can be a huge stepping stone for many future managers. The reason is simple: accounting teaches you how business works and how money is made. It shows how businesses track their income and assets. Accounting involves a wide variety of activities – everything from preparing taxes or financial statements to advising on mergers and acquisitions. Here are different areas of accounting:

Financial accounting

Financial accountants are more involved in a business. They usually prepare financial statements as a way to advise mergers, acquisitions or long-term financial plans. Training in finance is valuable in this position.

Management accounting

Management accountants usually work for a company and take care of all the in-house accounting problems. They are sometimes called "bean counters".

Tax accounting

Tax accountants, of course, specialize in taxes. They prepare a company´s or individual´s income tax statement. This field continues to grow more complicated, so it is often helpful to have some legal expertise.

Insolvency

These accountants scare people the most. It is their job to clean up a company´s or individual´s finances following bankruptcy. This involves either restructuring a company or selling assets to pay creditors.

1.	acquisitions	a) anything owned by a company (i.e. investments, buildings, etc.)
2.	assets	b) within the company
3.	creditors	c) the purchase of other companies
4.	expertise	d) special knowledge in a specific area
5.	in-house	e) people whom you owe money to

TASK 2: Opening a bank account

Look at the following dialogue between a bank clerk and a student and pick the right response of the bank clerk from A, B or C choices.

1) Student: "Good morning, I would like to open a bank account. Can you help me?
   Clerk: ...
2) Student: "Oh, I thought there was only one type of bank account?
   Clerk: ...
3) Student: "So I have lots of options, please can you give me some information so I can think about my choices?"
   Clerk: ...

A) Certainly, here is a leaflet outlining the different types of accounts. We also have a special account for first-time customers. It is a special promotion at the moment – the bank will put the first deposit in your account – fifty pounds.

B) Certainly. First of all we would need some form of identification, then we need you to fill out an application form and then we would discuss with you the type of account you want. After that there would be a short delay while we investigate your creditworthiness – if you have any outstanding debts.

C) We have several types of accounts, depending on whether you would like to be able to take out a personal loan, run up an overdraft, (= to take out of your bank account more money than you have in it.) or whether you would like to be paid interest on your savings.

KEY:

TASK 1: 1c, 2a, 3e, 4d, 5b
TASK 2: 1B, 2C, 3A
TASK 3: 1g, 2f, 3j, 4a, 5l, 6d, 7h, 8c, 9b, 10k, 11i, 12e
TASK 4: 1. news, 2. hair, 3. trousers, 4. advice, 5. scissors, 6. thanks, 7. information, 8. pounds, 9. pyjamas, 10. furniture

Připravila skupina AJ, CJP

TASK 3: Use the following idioms in sentences so that they express the same ideas:

a) join forces
b) life and soul
c) brought down the house
d) hit the ceiling
e) like wildfire
f) true colours
g) chickened out
h) hangs in the balance
i) turn over a new leaf
j) keep an ear to the ground
k) met his end
l) fine feather

1. John refused to bungee jump at the last minute. – John ..... of bungee jumping at the last minute.
2. When he is drunk, he shows his real character. – When he is drunk, he shows his ....
3. Please, watch out for any new developments. Please, ...
4. The two companies will unite in order to dominate the market. – The two companies will ..... in order to dominate the market.
5. You are in a good mood today. – You are ... . today.
6. He was so angry that he practically exploded. – He was so angry that he ..... .
7. The issue has still not been decided. – The issue still ..... .
8. His excellent piano playing was a huge success. – His excellent piano playing ....
9. Jane is always the centre of every party. – Jane is always ..... of every party.
10. He died in an avalanche. – He ..... in an avalanche.
11. You should try to start a new life. – You should try to ..... .
12. The rumour spread very quickly. – The rumour spread ..... .

TASK 4: Singular or plural form?

Choose an appropriate expression for the sentence:

1. Have you heard the latest..... (new/news)? Roseanne has won the football pools.
2. Mr. Baldwin seems to have been losing a lot of .....(hair/hairs) lately.
3. You´d better change your ..... (trouser/trousers) before you sit down at the table – they´re absolutely filthy.
4. I need some .....(advice/advices) on how to bring up four wild children.
5. Of course you can borrow my ..... (scissor/scissors) – you don´t have to ask.
6. We´d like to express our warm ..... (thank/thanks) for everything you´ve done to help us.
7. Where can I get some ..... (information/informations) about evening classes?
8. The gardener charges five ..... (pound/pounds) an hour.
9. Have you seen my ..... (pyjama/pyjamas) anywhere?
10. Try Maples – they´ve got a very wide selection of ..... (furniture/furnitures).

Konference Centra jazykové přípravy

Zářijové dny jsou pro pracovníky Centra jazykové přípravy (CJP) nejen znamením začátku nového akademického roku a tradičním připomenutím Evropského dne jazyků (26. září), ale jednou za dva roky i obdobím náročných závěrečných příprav konference, která má umožnit učitelům jazyků podělit se o své zkušenosti a poznatky a zároveň navázat nové kontakty s kolegy z jiných vysokých škol.

Letošní konference s názvem Kompetence v cizích jazycích jako důležitá součást profilu absolventa vysoké školy II proběhla ve dnech 23. a 24. září. Oficiálně ji zahájil prorektor pro vědeckou činnost, plk. doc. Ing. Martin Macko, CSc. Za CJP přivítala účastníky PhDr. Mária Šikolová, PhD., vedoucí vědecká pracovnice centra. Potom už se na plné obrátky rozběhla jednání v jednotlivých sekcích.

Příspěvky se týkaly různých aspektů jazykového vzdělávání, jako např. Evropského referenčního rámce a jeho aplikace ve studijních programech a samotné výuce. Zazněly také příspěvky zaměřené na terminologii studijních oborů, na metody testování nebo na jazykovou výuku v doktorských studijních programech. Někteří přednášející se věnovali analýze nejčastějších chyb, kterých se studenti při osvojování cizích jazyků dopouštějí.

Nejvíce příspěvků bylo věnováno elektronickým oporám a využití ICT v jazykové výuce. Z těchto vystoupení vyplynulo, že využití e-learningu už není možno chápat jen jako módní záležitost či snahu zpestřit výuku, ale jako nutnost vyplývající z faktu, že narůstá počet studentů, zvyšují se požadavky na jejich jazykovou vybavenost, ale množství vyučovacích hodin zůstává stejné. Díky nástrojům e-learningu lze především studentům kombinovaného studia pomoci orientovat se v učebním materiálu a usnadnit jim samostatnou přípravu na zkoušku. Zároveň je e-learning v poslední době velmi vítaným a efektivním nástrojem jazykové výuky i u studentů denního studia.

Konferenční příspěvky byly rozděleny do 4 sekcí, nejvíce jich již tradičně zaznělo v anglickém jazyce, proto jednání anglické sekce probíhalo současně na dvou místech. Druhé nejpočetnější zastoupení měla německá sekce, ale i zbývající 2 sekce, francouzská a ruská, program konference významně obohatily.

Konference se zúčastnilo téměř 70 zájemců, a to jak z České republiky, tak ze zahraničí, čímž byl potvrzen její mezinárodní charakter. Přímých zahraničních účastníků bylo nakonec 10 (ze Slovenska, z Belgie, z Rakouska a z Litvy), 1 účastnice se zapojila do jednání prostřednictvím videokonferenčního přenosu, takže díky technice si účastníci mohli vyslechnout příspěvek kolegyně z Kanady a vznést následné dotazy.

Účastníci konference rovněž ocenili, že mohli být přítomni prezentaci ILC a během přestávek mezi jednáními měli možnost si prohlédnout výstavku nejnovějších jazykových učebnic vydavatelství Cambridge, Macmillan, Express Publishing a Hueber Verlag. Mnozí z kolegů využili nabídky vystavovatelů a zakoupili si některou z nabízených učebnic za konferenčně zvýhodněnou cenu.

Na závěr prvního dne bylo připraveno pro účastníky konference posezení v Armádním klubu na Tučkové, kde od 18. 00 hod. v příjemném prostředí probíhala neformální diskuse a výměna poznatků z bohaté pedagogické praxe. Druhý den dopoledne jednání pokračovala a krátce po poledni byla konference oficiálně ukončena.

Závěrem lze konstatovat, že letošní konference se po všech stránkách vydařila. Patří za to poděkovat nejenom všem, kteří přednesli své příspěvky, ale především těm, kteří dlouho dopředu celou konferenci pečlivě připravovali. Věříme, že se za dva roky znovu setkáme s velkým zájmem o konferenci pořádanou CJP, neboť účastníci konference na adresu organizátorů nešetřili slovy chvály a uznání.

Text: PhDr. Dana Zerzánová
Foto: Milan Rohrer

Kosmonauti na Univerzitě obrany

V rámci XXII. Mezinárodního kongresu účastníků kosmických letů, ASE Prague 2009, zavítali do Brna ve středu 7. října téměř dvě desítky kosmonautů z celého světa.

Jedním z hlavních cílů návštěvy byla inspirace mladých lidí ke studiu vědy, techniky a přírodních věd, ale také popularizace kosmonautiky u nejširší české veřejnosti. Setkání kosmonautů mělo zároveň upozornit na fakt, že kosmonautika už dávno není doménou dvou světových supervelmocí, ale především motivací pro všechny společnosti a ekonomiky.

V odpoledních hodinách se s kosmonauty Olegem Kotovem a Ivanem Bellem setkali studenti a akademičtí pracovníci Univerzity obrany. Setkání byl přítomen také rektor Univerzity obrany Rudolf Urban, který hosty srdečně přivítal a oběma předal drobné upomínkové předměty.

Oleg Kotov je v pořadí 452. člověkem ve vesmíru a byl tam pouze jednou, avšak v roce 2007 na palubě Mezinárodní kosmické stanice strávil jako palubní specialista celkem 197 dní. Další let by měl absolvovat na přelomu let 2009 a 2010.

Druhým hostem byl první slovenský kosmonaut Ivan Bella, který se stal členem rusko-francouzsko-slovenské expedice kosmické stanice Mir v roce 1999, kde strávil necelých 8 dní. Posádku tenkrát tvořili také Viktor Afanasyev a Jena-Pierre Haigneré. Ivan Bella je v pořadí 385. člověkem ve vesmíru.

Oba kosmonauti na setkání hovořili o náročné přípravě kosmonauta a o svém pobytu ve vesmíru. V následující besedě se studenti zajímali o ryze odborné kosmonautické otázky i o praktické záležitosti týkající se života kosmonautů. Zajímali se také o pocity kosmonautů v kosmu, o způsob jejich stravování a odpočinku, o to jaký je pohled z kosmu na zem, zda kosmonauti mohou přispět k záchraně naší planety atd. Poutavé vyprávění kosmonautů tak všem přítomným umožnilo nahlédnout pod pokličku jejich zajímavého života a nevšední práce.

Text a foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Konference zpravodajské zabezpečení AČR

Ve dnech 30. 9. a 1. 10. 2009 se v prostorách Klubu Univerzity obrany konala Konference zpravodajské zabezpečení AČR 2009.

Letošní 4. ročník byl na téma: „Rozvoj schopností JISR v podmínkách AČR“. Záštitu nad ním převzal děkan Fakulty ekonomiky a managementu UO plukovník Ing. Miroslav Šuhaj, Ph.D. Odborným gestorem konference byl ředitel Odboru vojskového průzkumu a EB plukovník gšt. Ing. Ladislav Joukl.

Konference se zúčastnilo celkem 87 zástupců z 22 součástí MO ČR, GŠ AČR, operačně-taktických velitelství, útvarů a zařízení AČR, příslušníků UO a zahraniční delegace polské armády.

První den byl plenární a cílem jednání bylo objasnit základní směry a úkoly rozvoje schopností JISR (J-Joint, I-Intelligence, S-Surveillance, R-Reconnaissance) v AČR v návaznosti na schválený koncept JISR v NATO.

Druhý den proběhlo jednání v sekcích s cílem ujednotit pohledy příslušníků průřezové oblasti „Zpravodajské, geografické a hydrometeorologické zabezpečení AČR“ na budování schopností JISR v AČR a získané poznatky. Doporučení a závěry z jednání konference by se měli využít k dalšímu zkvalitnění přípravy vojenských profesionálů v rámci výukového procesu na Univerzitě obrany.

Jedním ze závěrů konference a hlavním úkolem v blízké budoucnosti bude položení důrazu do oblasti výstavby a rozvoje zpravodajských štábů na vybudování architektury zpravodajských štábů, která bude schopna shromažďovat potřebné informace od všech zdrojů z prostoru zpravodajské odpovědnosti v téměř reálném čase, tyto informace zpracovávat, vytvářet zpravodajské informace a distribuovat je uživatelům.

Text: pplk. Ing. Milan Podhorec, Ph.D.

Na téma bezpečnosti v dopravních systémech

Ve dnech 22. – 24. 9. 2009 se konala mezinárodní konference Modern Safety Technologies in Transportation – MOSATT 2009 v krásném hornatém prostředí Slovenské republiky ve Zlaté Idce u Košic.

Z Fakulty vojenských technologií se jednání zúčastnilo 8 vědeckých pracovníků. Hlavním tématem konference byla bezpečnost v dopravních systémech. Podrobnější zaměření konference lze nalézt na www.mosatt.org. Výraznější zastoupení témat se týkala bezpečnosti v letecké dopravě.

Osobním garantem konference byl prof. Ing. Tobiáš Lazar, DrSc., z Katedry avioniky Letecké fakulty Technické univerzity v Košicích. Na základě dlouhodobější spolupráce s touto katedrou se pak zástupci Katedry leteckých elektrotechnických systémů podíleli jak na přípravě konference, (členové vědeckého výboru) tak i na vedení jednotlivých sekcí při vlastním konání konference.

Za největší přínos konference lze bezesporu považovat osobní a neformální rozhovory při velmi vhodně zařazeném doprovodném programu. Z těchto rozhovorů lze očekávat další bohatou spolupráci, která by se mohla odrazit v oboustranných výměnách učitelů, případně i studentů – doktorů v rámci programu ERASMUS. Nezanedbatelná bude i rozjednaná spolupráce při tvorbě učební a studijní dokumentace.

Další ročník konference se bude konat na témže místě za dva roky od 20. – 22. 9. 2011, kdy se zde opět sejdou odborníci na bezpečnost v dopravě.

Text: doc. Ing. Rudolf Jalovecký, CSc.

3. fakultní konference studentů doktorských programů FVZ

Na Fakultě vojenského zdravotnictví Univerzity obrany se dne 1. října 2009 uskutečnilo celodenní jednání 3. fakultní studentské konference studentů osmi doktorských programů, které má fakulta akreditovány. Na konferenci vystoupili prakticky všichni studenti doktorských programů zapsaných ve druhém i vyšším ročníku studia.

V odborných sekcích Vojenská hygiena, Epidemiologie a Lékařská mikrobiologie, Vojenská chirurgie, Vojenské vnitřní lékařství a Infekční biologie, Toxikologie a Vojenská radiobiologie bylo před hodnotícími komisemi prezentováno 41 prací, které zahrnovaly výsledky dosažené při řešení problematiky doktorských disertačních prací na zadané téma.

Vytištěný program konference obsahoval krátké anotace obsahu sdělení. Hodnotící komise, složené z členů oborových rad a garantů výše zmíněných doktorských programů, posuzovaly práce z hlediska jejich odborné úrovně, přínosu práce pro obor, úrovně prezentace a odpovědí na položené otázky v rámci diskuse a z pohledu úpravy práce. Členové hodnotících komisí ohodnotili každou přednesenou práci odpovídajícím počtem bodů. Pořadí prací v sekci bylo stanoveno podle celkového počtu získaných hodnotících bodů. Autor nejlépe hodnocené práce získal ocenění formou diplomu.

Cílem konference bylo, vedle hodnocení celkové úrovně studia v rámci doktorských studijních programů, vybrat dvě nejlepší práce studentů, které by reprezentovaly Fakultu vojenského zdravotnictví na 6. ročníku Královéhradeckých lékařských postgraduálních dnech, které se budou konat v době od 19. do 21. 11. 2009. Na tuto mezinárodní konferenci jsou zváni nejlepší studenti doktorských studijních programů lékařských fakult z České republiky i ze zahraničí. Jednání konference je vedeno v anglickém jazyce a práce jsou hodnoceny mezinárodní porotou složenou z pozvaných odborníků lékařských fakult a medicínských pracovišť evropských zemí. Na konferenci byli za naši fakultu delegováni: Mgr. Adéla Strašková, studentka 3. ročníku doktorského studijního programu Infekční biologie a mjr. MUDr. Petr Lochman, student 5. ročníku doktorského studijního programu Vojenská chirurgie.

Kvalita předložených prací byla velmi dobrá. Řada jich byla zaměřena na problematiku praktického využití výsledků disertačních prací v medicíně a ve vojenském zdravotnictví. Práce se vyznačovaly dobrou úrovní vlastních prezentací a znalostí odborné problematiky řešených témat v rámci odpovědí na položené otázky. Řada studentů mohla také prezentovat své výsledky dosažené v průběhu absolvovaných studijních pobytů na zahraničních pracovištích.

Dosažené výsledky mnoha prací byly již prezentovány na domácích i zahraničních konferencích a byly publikovány v domácích i v zahraničních časopisech s recenzním řízením. Výsledky prací studentů vyšších ročníků studia byly již také publikovány v zahraničních časopisech s impakt faktorem. Nejlépe hodnocené práce z každé sekce budou následně publikovány také v odborném časopise Společnosti vojenských lékařů, farmaceutů a veterinárních lékařů České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně – ve Vojenských zdravotnických listech, redigovaných Univerzitou obrany.

Text: prof. MUDr. Josef Fusek, DrSc.
Foto: Lenka Hrdličková

4. fakultní vědecká konference studentské tvůrčí činnosti

Dne 23. září 2009 se na Fakultě vojenského zdravotnictví Univerzity obrany v Hradci Králové konala již 4. fakultní vědecká konference studentské tvůrčí činnosti. Na konferenci se přihlásilo 36 pregraduálních studentů magisterských a bakalářských studijních programů. Výsledky jejich vědecké práce byly předneseny ve třech sekcích a to v sekci prací teoretických a preklinických, sekci prací klinických a sekci prací pedagogických. Přednesené příspěvky hodnotily komise složené z předních odborníků jednotlivých oblastí biomedicíny.

Po stránce vědecké měla konference velice dobrou úroveň. Rovněž kvalita samotných prezentací byla srovnatelná s prezentacemi na mezinárodních konferencích. Obsahově zahrnovaly prezentace výsledky základního výzkumu směrované k využití nových diagnostických, profylaktických a terapeutických postupů, výsledky aplikovaného výzkumu orientovaného na problematiku vojenského zdravotnictví a výsledky srovnávacích studií zaměřené zejména na problematiku nemocniční péče v regionu a problematiku zdravotnického zajištění zahraničních misí.

Z hlediska aplikovaných metodik byla konference velice pestrá. V prezentovaných pracích byly využity molekulárně biologické postupy a technologie, mikrobiologické techniky pro hodnocení mikrobiální kontaminace, klinické operační techniky a léčebné postupy vnitřního lékařství. V řadě prezentací byly využity pokročilé statistické postupy a hodnocení. Celkově pak bylo patrné, že studentská tvůrčí činnost na Fakultě vojenského zdravotnictví UO je zaměřena primárně na aplikace pokročilých technik do standardu vojenských stacionárních i polních nemocnic, na aplikace postupů využitelných v rámci účelových uskupení vyčleněných pro mezinárodní mise, ať v oblasti ochrany proti zbraním hromadného ničení, či oblasti vojenského zdravotnictví.

Hodnotící komise jednotlivých sekcí tak neměla lehkou volbu pro výběr oceněných prací. Nicméně výsledky hodnocení svědčí pro vzrůstající úroveň prací přednesených v rámci studentských konferencí tvůrčí činnosti, vzrůstajícím zájmu studentů o tuto činnost a rovněž aktivitě školitelů a lektorů jednotlivých studentů.

V sekci prací teoretických byly oceněny tři práce: 1. místo prap. Vendula Šepsová, posluchačka 4. ročníku studijního programu Vojenské farmacie, 2. místo prap. Kristina Straková, posluchačka 4. ročníku studijního programu Vojenské farmacie, 3. místo prap. Jakub Novotný, student 5. ročníku Vojenského všeobecného lékařství.

V sekci prací klinických byly oceněny rovněž tři práce: 1. místo nprap. Luděk Hána nprap. Tomáš Veleta, studenti 5. ročníku Vojenského všeobecného lékařství, 2. místo nprap. Pavel Novotný, student 5. ročníku Vojenského všeobecného lékařství, 3. místo nprap. Šárka Prachařová, studentka 5. ročníku Vojenského všeobecného lékařství.

A konečně v sekci prací pedagogických práce jedna – 1. místo získal nprap. Jan Přikryl, student 5. ročníku Vojenského všeobecného lékařství.

Studentská tvůrčí činnost je nedílnou součástí vědecké produkce všech kateder a ústavů vysokých škol a spolu s prací studentů doktorských studijních programů je zárukou zvyšující se úrovně vědecké produkce Fakulty vojenského zdravotnictví UO. Péče o tvůrčí činnost studentů se pak úročí na mezinárodních konferencích. Například v září letošního roku získaly dvě studentky doktorského studijního programu Molekulární patologie dvě ocenění na mezinárodní konferenci v Berlíně.

Text: prof. RNDr. Aleš Macela, DrSc.

Výsledky vědecké práce k dobrému jménu univerzity

Docent PhDr. František Hanzlík, CSc., vedoucí vědecký pracovník Katedry sociálních věd a práva, je historikem, jehož rámec přesahuje hranice Univerzity obrany. Často se na něj obrací nejenom kolegové z oboru, ale i zástupci médií. Na svém kontě má spoustu odborných článků, rozhovorů s novináři i televizních pořadů…

Kde vlastně začal váš zájem o historii?

O historii, a zvláště o vojenskou historii, jsem se začal zajímat v průběhu studia na vojenské střední škole v Martině, kterou jsem absolvoval v letech 1969-1973. V roce 1984 jsem začal vyučovat historii na Vysoké vojenské škole ve Vyškově. Od té doby mám také možnost bádat v archívech, včetně zahraničních.

Existuje některá oblast historie, která vás zajímá obzvláště?

V roce 1985 jsem začal studovat archívní prameny pro zpracování dizertační práce, která se týkala formování důstojnického sboru naší armády v letech 1944-1948. Zaměření dizertační práce předurčilo můj zájem o poválečné období našich dějin a o tematiku obranného zpravodajství. Zabývám se ale i působením našich legií v období první světové války a účastí čs. zahraničních jednotek v boji za svobodu v období druhé světové války.

Které projekty byly ve vaší práci důležité natolik, aby stály za zmínku?

V letech 2003-2009 jsem byl řešitelem dvou grantových projektů GA ČR – „Armáda v zápase o politickou moc v Československu v letech 1945 – 1948" a „Podíl čs. vojenské emigrace na úsilí o obnovu demokracie v Československu po únoru 1948". Oba projekty byly úspěšně ukončeny a dosáhly nejvyššího hodnocení. Ukázalo se, že jsme schopni obstát nejen při zpracování vědeckých projektů, ale i při jejich řešení, v tvrdé konkurenci ostatních vysokých škol i specializovaných vědeckých pracovišť.

Co bylo na této práci zajímavé?

V průběhu řešení projektu jsme získali mnoho, troufám si říci, unikátních archívních materiálů, které jsou využitelné dlouhodobě v další vědecké práci, ale i při zkvalitňování výuky historie na Univerzitě obrany. Měli jsme také možnost třikrát navštívit Archív Čechů a Slováků v zahraničí na University of Chicago a také archív redakce Kanadských listů v Torontu. Zajímavé materiály jsme získali i při pobytu u Československé obce legionářské v zahraničí ve Velké Británii.

S jakým ohlasem se setkaly výsledky vašeho bádání?

Zveřejněné výsledky bádání se setkaly s velkým zájmem laické i odborné veřejnosti. Vedle uspořádání pěti odborných konferencí s mezinárodní účastí a pozvání k vystoupením na mezinárodních konferencích, které organizovaly renomované vědecké pracoviště v ČR i na Slovensku, byly vydány dvě monografie – „Armáda v zápase o politickou moc 1945 – 1948" a „Krajané v USA a vznik ČSR". Publikace „Krajané v USA a vznik ČSR" byla na doporučení Amerického centra při velvyslanectví USA v Praze přeložena do anglického jazyka.

Myslím, že je chvályhodné, že jste získané poznatky i materiály využil pro přípravu ojedinělých výstav.

S velkým zájmem se setkaly dvě výstavy, k jejichž přípravě byly použity právě materiály a fotografie získané při řešení grantových projektů. Výstavu „Za svobodu a demokracii" si se zájmem prohlédl i velvyslanec USA v České republice Richard Graber. Vedle Univerzity obrany byla výstava umístěna i v Moravské zemské knihovně a v prostorách Amerického centra v Praze. Nyní je nastálo umístěna ve vojenském muzeu v Králíkách.

S podobným zájmem se setkala i výstava fotografií a dokumentů generála Heliodora Píky Tragický osud vlastence. Se souhlasem autorů byla zhotovena ještě jedna verze výstavy pro projekt Mene Tekel, která je umístěna v Táboře. Po skončení výstavy v prostorách Moravské zemské knihovny bude umístěna nastálo v Památníku druhé světové války v Hrabyni.

Spolupracujete i s Českou televizí. Na čem konkrétně?

Vedle knižních publikací a výstav byly na žádost České televize využity výsledky řešení uvedených projektů i v dokumentárních pořadech. Jedná se především o cyklus dokumentů Tajné akce Státní bezpečnosti, které uvádí herec Ondřej Vetchý (na fotografii vpravo, vlevo František Hanzlík) a projekt Neznámí hrdinové. Archívní dokumenty a výsledky studia archívních pramenů byly využity v dokumentech - Akce LUX, Akce Boží mlýny, Akce generál, Pohnuté osudy, Zprávy z pekla – gen. Anton Petrák a v dokumentu o Alexeji Čepičkovi Z vojína generálem.

To byla minulost. Na čem spolupracujete nyní?

V současné době spolupracuji s Českou televizí Praha a Ostrava na dvou hodinových dokumentech k osobě generála Heliodora Píky a k historii pomocných technických praporů. Zároveň připravuji publikaci o pomoci našich krajanů v USA čs. zahraničnímu odboji za druhé světové války, která by měla vyjít souběžně v českém a anglickém jazyce v květnu příštího roku. V plánu mám i vydání rozsáhlé publikace o osobě Bedřicha Reicina a působení obranného zpravodajství od jeho vzniku až do začátku padesátých let. Vše právě s využitím archívních materiálů získaných v průběhu řešení grantových projektů.

Těší vás zájem médií?

Je potěšitelné, že o výsledky naší vědecké práce je takový zájem a že můžeme tímto způsobem přispět k propagaci Univerzity obrany a Fakulty ekonomiky a managementu.

Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: archiv autora

Hvězdné nebe nad „shankem“

Smyslem postřehů z mise je seznámit čtenáře s běžným životem našich vojáků na základně českého kontingentu v Afghánistánu, která je od České republiky vzdálena 4700 km. Obklopena je relativně nepřátelským a nehostinným prostředím. Ten kdo byl nějaký čas na základně Shank (FOB Shank - Forvard Operation Base), dost dobře chápe, jak je metafora „hvězdné nebe“ v titulku míněna.

Hvězdné nebe samo o sobě není nic zvláštního. Když však spojíte některé zde působící faktory, jako např. řídké osídlení provincie Logar, nepoužívání elektrické energie pro zajištění pouličního osvětlení ve městech a vesnicích a absolutní světelná kázeň na FOB Shank (na základně se veřejně nikde nesmí svítit), tak není nic krásnějšího, než pozvednout hlavu vzhůru k nebesům a ohromeně hledět na nebe, které je poseto miliardami zcela zřetelných hvězd. Dodržování světelné kázně na základně má však i jednu nevýhodu. Jakmile s sebou nemáte vlastní zdroj světla, a jste na základně kratší dobu, tak se připravte na bloudění a nepříjemné srážky s kontejnery, betonovými ochrannými prvky, zaparkovanou technikou a dalšími neosvětlenými spolubojovníky. Tuto zkušenost nádherně demonstroval jeden z našich leteckých návodčích, který si velmi nepěkně rozrazil čelo. Jediný úkaz, který tuto iluzi dokáže narušit, je jasný svit měsíce přibližně od jeho první do poslední fáze.

A právě měsíc, který v období mezi jeho první a poslední fází brázdí nebe nad „shankem“, je pro všechny vojáky na základně potenciální hrozbou. Není to tím, že by nás oslepoval, ale je to tím, že nabízí velmi dobré podmínky všem protikoaličním bojovníkům. Ti mohou tak relativně skrytě a beztrestně ukládat nástražné výbušné systémy (IED) podél komunikací a do propustků. Dále jim umožňuje připravovat odpaliště a rakety pro nepřímé odstřelování základny. Bohužel, i toto již mohu potvrdit z vlastní zkušenosti. Když jsme dorazili na „shank“, měsíci chyběly tři dny do úplňku. Naši sloužící spolubojovníci nám oznámili, že již pár dní čelí raketovým útokům a že můžeme očekávat další. Stalo se tak hned první noc našeho pobytu zde.

Protože je v Logaru poměrně značné sucho (cca 20 % vlhkosti) a také teplo, je pro zachování akceschopnosti nezbytné poctivě a zodpovědně dodržovat pitný režim. Tělo na to z našich středoevropských klimatických podmínek není zvyklé, a tak se s tím zpočátku vypořádává způsobem, že nutí stále chodit na záchod. To stejné platilo i pro mě. První noc jsem měl vážné nutkání asi třikrát, a raději jsem signály těla respektoval. Při poslední návštěvě toalet již bylo světlo, mohlo být tak cca 5,15 hod (tj. 2,45 hod středoevropského času). Na cestě zpět do B-Hutu (dřevěná bouda, ve které bydlí cca 8 až 10 lidí), při vstoupení na první schod, jsem uslyšel zvláštní pískavý zvuk. Hned poté následovala silná, ale přesto relativně tlumená exploze. Protože jsme byli poučeni, že Američané často, a to i v noci a ráno, střílí preventivně z kanónových houfnic na již předešlá místa odpalu raket tzv. „Point of Origin“ (POO), tak jsem to nějak přešel a pokračoval dále do ubikace. Uběhlo jen pár sekund a uvedený pískavý zvuk s následujícím výbuchem se ozval opětovně. To už začali na základně znít poplašné sirény a do reproduktorů a všech vysílaček pronikl nepříjemně znějící signál „GOPHER!, GOPHER!, GOPHER!“. Vše co se událo během deseti následujících sekund, byl stejný výkřik do B-Hutu, buzení spolubydlících a úprk v trenýrkách, tílku a pantoflích do nejbližšího bunkru. Neuběhla snad ani jedna minuta a bunkr byl až po okraj plný polonahých mužů a žen.

Český kontingent má zaběhnutý, vcelku propracovaný systém ověřování přítomnosti v bunkrech. Každý voják má přidělený bunkr a v něm má přiděleno číslo (např. bunkr č. 21, pořadové číslo 10). Každý bunkr má svého velitele, který je zodpovědný za provedení kontroly přítomnosti v něm a přípravu dokladu k hlášení na operační centrum kontingentu, tzv. TOC (Tactical Operational Center). Po zhruba deseti minutách od vyhlášení signálu „GOPHER!“ vyzval „watchkeeper“ (jde o obdobu operačního dozorčího na taktickém operačním centru (postupně všechny bunkry k dokladu přítomnosti. Tato procedura trvá přibližně 20 minut. Asi dalších 15 minut trvá kontrola počtů na taktickém operačním centru. Mezitím může velitel kontingentu nařídit vybraným velitelům bunkrů vyhlásit a realizovat v přesně vymezeném prostoru základny signál „SWEEP!“ Je to signál pro provedení kontroly v daném zájmovém prostoru uvnitř základny, která zahrnuje kontrolu zraněných, případně vyhledání fragmentů nevybuchlé munice a míst dopadu střel a granátů. V případě, že ustanovená hlídka narazí na jeden z výše uvedených příznaků, okamžitě o tom informuje velitele kontingentu. Pak už to je na metodických postupech a spolupráci s americkou stranou. V našem případě jednotkou BSTB (Brigade Special Troop Batalion), která je zodpovědná za chod, obranu a ochranu základny. Pokud je vše v pořádku, „watchkeeper“ vyhlásí oběžníkem signál „ALL CLEAR!“ (3x) a osazenstvo bunkrů se může spokojeně vrátit tam, odkud vyběhlo.

Celkově vzato, lze v bunkru strávit i jednu hodinu. Což o to! V létě to ještě jde snést i ve spodkách, ale co až udeří první mrazíky? To je pak nutné připravit si tzv. evakuační, nebo respektive poplachový balíček s termoprádlem a dále pevně věřit, že zamrzlá půda významným způsobem sníží četnost prováděných raketových útoků na minimum (zatím tomu tak vždy bylo).

Text a foto: mjr. Ing. Jaroslav Kozůbek, příslušník kontingentu AČR

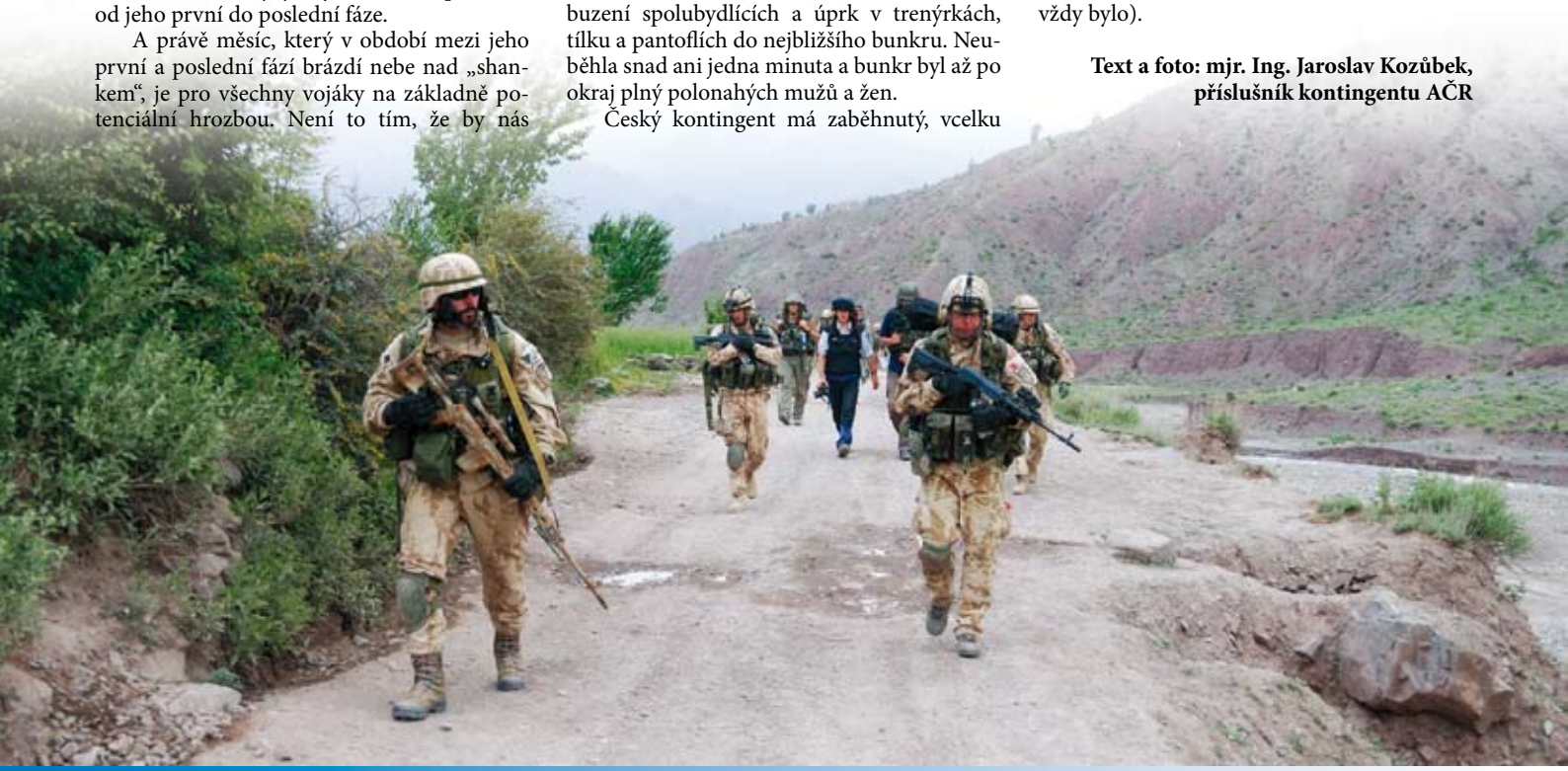

Jaký byl aplikační kurz 2009 ve Vyškově?

V měsících srpnu a září probíhala ve Vyškově druhá část aplikačního kurzu pro studenty budoucího třetího ročníku Univerzity obrany. Studenti se na tyto dva měsíce skutečně vždy těší, protože to pro ně znamená příjemné zpestření každodenního studentského života.

V průběhu kurzu jsme získali teoretické i praktické zkušenosti v oblasti taktické, střelecké, spojovací, tělesné a zdravotnické přípravy. Teoretické znalosti, které jsme se naučili na učebnách, jsme později využili při praktických zaměstnáních v terénu a nakonec jsme kurz ukončili zkouškou. Oproti minulému aplikačnímu kurzu jsme „venku" byli opravdu častěji. Samozřejmě k nejlepším zaměstnáním patřilo vyvedení do srubového tábora a poslední tzv. odborný týden.

Vyvedení do srubového tábora se kvůli lékařským odbornostem (z Fakulty vojenského zdravotnictví), které jsou na kurzu vždy pouze měsíc, konalo již 17. – 20. srpna 2009. Šlo o nepřetržitý vojenský výcvik, při kterém se vojáci zdokonalují po praktické stránce především v taktické, tělesné a střelecké přípravě. Během vyvedení jsme například cvičili obranu, útok, přesuny, léčky a odsun raněného. Z tělesné přípravy pak především přesuny a vojensko-praktické lezení. Střeleckou přípravu jsme zakončili cvičením ostrých střeleb ze samopalu, kulometu a pistole. Po organizační stránce bylo vyvedení zvládnuto velice dobře. Nikdo nijak nestrádal, a pokud byl někdo zraněn, tak okamžitě dostal zdravotnickou pomoc, nebo byl přesunut na ošetřovnu. Čas bohužel utíkal neúprosně rychle, protože program byl sestaven tak, že jsme se ani chvilku nenudili. Z pohledu studentů se školnímu praporu vyvedení velice povedlo, a pokud bych ho mohl ohodnotit, tak bych dal z možných pěti bodů celých pět.

Po ukončení srubového tábora jsme pokračovali v zajetých kolejích až do vykonání zkoušek, které proběhly 16. září. Poté následoval poslední týden. Celý kurz byl rozdělen po odbornostech a výuka probíhala naprosto odděleně. Pro mne jako pro „bigoše" byl poslední týden velice přínosný. V taktice jsme probírali boj v zastavěném prostoru, což je dnes velice aktuální téma. Ve střelecké přípravě jsme pracovali s vozidlem BVP-2, kde jsme si zkoušeli činnosti střelce-operátora a velitele vozidla. Kromě jednoho dne jsme byli tento týden pokaždé v terénu, což považuji za velice pozitivní.

Aplikační kurz jsme ukončili 25. září slavnostním vyřazením a předáním certifikátů. Ti nejlepší byli navíc odměněni věcným darem nebo písemnou pochvalou. Po slavnostním aktu a rozloučení následoval přesun do Brna.

Rád bych touto cestou poděkoval veliteli školního praporu ve Vyškově pplk. Bohumelovi a veliteli roty kpt. Gregorovi. Zejména s jejich pochopením (a svolením) bylo studentům skupiny COMMANDOS umožněno připravit pro budoucí studenty 2. ročníku tři další atraktivní zaměstnání nad rámec standardního výcviku.

Text a foto: prap. Petr Matouš

Centrum tělesné výchovy a sportu prvňákům

Zahájení nového akademického roku je spjato s příchodem nových studentů Univerzity obrany. Cílem tohoto článku je přiblížit činnost Centra tělesné výchovy a sportu (CTVS), coby garanta pro oblast tělovýchovy, zejména těmto nováčkům. V minulém čísle bylo zmíněno, že předmět tělesná výchova, či aktivity spojené s TV činností, jsou nezbytné pro formování profilu budoucích důstojníků AČR.

Jak již bylo řečeno, CTVS zabezpečuje sportovní činnosti v rámci Univerzity obrany, ale svou působností zasahuje i do Posádky Brno. Z organizačního hlediska je tvořeno třemi skupinami: skupinou základní tělesné výuky, skupinou speciální tělesné přípravy a skupinou ostatní výuky. Poslední jmenovaná skupina zastřešuje provoz tělovýchovného centra (TVC). Hlavní náplní skupiny ostatní výuky je především:

- organizování služební a mimoslužební TV,
- výroční přezkoušení z TV,
- organizování sportovních dnů,
- servis v oblasti TV – diagnostika v oboru tělovýchovy, tvorba tréninkových plánů vedoucích k udržení či rozvoji pohybových schopností,
- činnost sportovních kroužků,
- organizace sportovních soutěží v rámci univerzity i AČR,
- reprezentace UO Brno v oblasti sportu,
- zabezpečení výuky TV,
- provoz TV zařízení – posilovna, sauna, tenisové kurty, bazén, tělocvičny atd.

Pro všechny zájemce o fitness či kondiční kulturistiku máme potěšující informaci o tom, že v průběhu měsíců srpen a září tohoto roku byla posilovna UO Brno rozšířena o nové posilovací stroje. Jedná se především o trenažéry vytrvalostních disciplín jako je běh, běh do schodů, veslování a spinning. Univerzitní posilovna se tak kvalitativně zařadila mezi velmi dobře vybavené tělovýchovné centra a můžeme říct, že až nad rámec běžného standardu. Posilovna je situovaná v prostoru budovy č. 58 v areálu J. Babáka.

Tak jako i jiné složky Univerzity obrany, i CTVS se snaží vylepšit a zpestřit kvalitu výuky i svých služeb. V současné době je realizován projekt Balneo centra, který posune oblast služeb v oblasti tělesné výchovy zase o kousek dál.

Co se nepodařilo, a s největší pravděpodobností ani v průběhu roku 2010 nepodaří, je dlouho očekávaná rekonstrukce atletického stadionu v areálu kasáren J. Babáka. Tato záležitost je však závislá na finanční situaci v resortu AČR, potažmo v celé společnosti.

Text: pplk. PhDr. Jiří Sekanina
Foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Radek Nedoma se umístil na druhém místě

Dne 3. 10. 2009 proběhlo na střelnici v Hovoranech Mistrovství ČR v obranné střelbě. Závodu se zúčastnilo celkem 65 nominovaných střelců.

Závod byl velice kvalitní, a to jak po stránce pořadatelského zajištění, tak po stránce sportovních výkonů. Připraveno bylo celkem 6 náročných situací, které vycházely z reálného života a obsahovaly vše, co k obranné střelbě patří. Střelba silnou i slabou rukou, střelba za pohybu, střelba přes všechny strany krytů, střelba vkleče i vleže po simulovaném zranění, ochrana osoby blízké (manželka, dítě) apod. Kromě terčů „pachatelů" byly na každé situaci i tzv. „neterče," simulující nezúčastněné osoby, které střelec nesměl za žádných okolností ohrozit. Se všemi nástrahami tohoto závodu se výborně vypořádal Mgr. Radek Nedoma (CJP), který skončil na druhém místě v divizi „pistole", když na vítěze závodu Libora Boháče ztratil pouhé 3,96 bodu.

Ve stejný den proběhlo také vyhodnocení Českého poháru obranné střelby, který vychází z celoročních výsledků střelců této disciplíny. Zde se Radek Nedoma umístil rovněž na druhém místě s velice těsnou ztrátou 3,55 bodu na vítěze Michala Adama.

-RN-

ALL ROUDER - Univerzita obrany na 2. mieste

Pekné jesenné počasie prialo organizátorom – Katedre telesnej výchovy a športu Akadémie ozbrojených síl (AOS) v Liptovskom Mikuláši pri realizácii 3. ročníka súťaže ALL ROUNDER 2009, ktorá sa konala v dňoch 23. – 25. septembra 2009. Do tohto ročníka súťaže telesnej všestrannosti sa prihlásilo 5 družstiev.

Vedúci Katedry telesnej výchovy a športu AOS Mgr. Ján Pápay, PhD., privítal v súťaži kadetov z Univerzity obrany Brno, z Univerzity obrany Miklosa Zrínyiho z Budapešti, Akadémie ozbrojených síl Liptovský Mikuláš a družstvá Ozbrojených síl SR.

Súťažné disciplíny boli nasledovné: prekonávanie prekážkovej dráhy, plávanie v odeve – štafeta 6 x 50 m, hod granátom (350 g) na cieľ 6 x 3 m do vzdialenosti 30 m, streľba zo vzduchovej pušky na 10 m stojmo 10 rán, cezpoľný beh na 6 km a raftovanie na vodnom kanáli rieky Váh.

O prekvapenia v tomto ročníku nebola núdza. Hneď prvá disciplína v podobe prekážkovej dráhy naznačila, ktoré družstvá ašpirujú na víťazstvo. Táto disciplína skončila s poradím: UO Brno, AOS Liptovský Mikuláš a UO MZ Budapešť. Silné ruky a dobrá obratnosť boli základným predpokladom úspechu v ďalšej štafetovej disciplíne: plávaní v odeve 50 m. Tu najlepšie uspeli kadeti z Budapešti, druhí boli UO Brno a tretia AOS.

Dobré priestorové odhady a primeraná sila dávali súťažiacim šancu uspieť v hode 350 gramovým granátom na vzdialenosť 30 m do obdĺžnika veľkosti 6 x 3 m. Najpresnejšie sa triafali kadeti z UO Brno, AOS a 2. mechanizovanej brigády Prešov.

Vojakom najvlastnejšia disciplína streľba, tento raz zo vzduchovej pušky stojmo na vzdialenosť 10 m, 10 rán, preverila jemnú motoriku a koncentrovanosť šesťčlenných družstiev. Tu bolo jednoznačným víťazom družstvo kadetov AOS s nástrelom 503 bodov pred kadetmi z Budapešti a 2.mb Prešov.

Súhrn prvého dňa po štyroch disciplínach určil lídra súťaže – kadetov Akadémie ozbrojených síl Liptovský Mikuláš pred kadetmi UO Brno a UO Miklosa Zrínyiho Budapešť. Ani disciplíny ďalšieho dňa nezaostávali za dramatickosťou prvého dňa a sľubovali urputné „boje". Ako prvá bola kondične najťažšia disciplína a to beh na 6 km v prekrásnej scenérii Ilanovskej doliny. Súťažiacich však preveril a o výsledku rozhodol rafting družstiev na vodnom kanáli Ondreja Cibáka. Tu kadeti z UO Brno zabojovali a „zaplávali" v prvej jazde najrýchlejší čas, za silnej podpory zástupcu rektora plk. Ing. Jozefa Trojana a riaditeľa Centra športovej prípravy pplk. Mgr. Petra Hanáka. Avšak kadeti AOS v druhej a rozhodujúcej jazde UO Brno prekonali. A tak si z rúk prorektora AOS plk. gšt. Ing. Juraja Vyrosteka za asistencie zástupcu rektora UO Brno plk. Ing. Josefa Trojana prevzali víťazný pohár All Roundra 2009. Na 2. mieste skončili minuloroční víťazi kadeti UO Brno. Bojovali v zložení: pprap. Andrej Hyll, pprap. Bc. Ondřej Slavík, pprap. Josef Časar, pprap. Bc. Jan Bořil, pprap. Jan Tancibudek, pprap. Miroslav Bednář. Tretí skončili kadeti UO Miklosa Zrínyiho Budapešť.

Na záver akciu zhodnotil vedúci Katedry telesnej výchovy a športu Mgr. Ján Pápay, PhD., slovami : „Katedre sa podarilo zorganizovať výborné preteky, vytvoriť na nich súťaživú atmosféru plnú zážitkov, ale aj overovania si zručností, schopností a vytrvalosti, tímovej bojovnosti a zvládania emócií."

Text : Mgr. Dušan Litva, PhD. ,
PhDr. Alena Haragová
Foto: Dušan Litva, Vladimír Paulík

Srbští studenti na Univerzitě obrany

Se současným životem Armády České republiky se do naší republiky přijela seznámit skupina šestnácti srbských studentů. V době od 4. do 10. října 2009 je čekal bohatý program, jehož součástí byla také návštěva Univerzity obrany.

V úterý 6. října 2009 se na akademické půdě univerzity seznámili s hlavním zaměřením školy a její strukturou. Skupinu srbských studentů vedl plukovník Goran Dikić z Katedry elektrotechnických systémů VA Bělehrad a plukovník Marko Andrejić z Katedry logistiky.

O dva dny později – ve čtvrtek 8. října 2009 se zúčastnili Slavnostního nástupu příslušníků Univerzity obrany a Sportovního dne rektora. Tato akce se konala u příležitosti 5. výročí vzniku Univerzity obrany a současně na počest státního svátku – Dne české státnosti, který si občané ČR připomněli 28. září. Slavnostním nástupem byl současně zahájen i plánovaný Sportovní den rektora-velitele. Po slavnostním nástupu si srbští hosté změřili své síly s domácími studenty v malé kopané a vybojovali si pěkné třetí místo.

Poslední den svého pobytu v Brně věnovali položení kytice zakladateli Vojenské akademie v Srbsku – generálu Františku Alexandru Zachovi (1807 – 1892). Tento rodák z Brna byl uznávaným českým vojenským teoretikem a vojákem působícím v Srbsku, kde je velmi uznáván.

Text a foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Nekrolog

Dne 27. července 2009 odešel ve věku 90 let profesor Josef Čajka, významný pedagog, vědec a noblesní člověk, s jehož jménem je spojen vývoj naší školy od jejího založení až po 70. léta minulého století.

Jeho životní pouť začala 24. května 1919 ve Vracově na Slovácku, sledovala členitou a zajímavou trajektorii, aby pak skončila opět na Slovácku v Strážnici, nedaleko od míst jako hájenka na Soboňkách, Háj u Moravského Písku, Bzenec a Radějov u Strážnice, které profesor Čajka nosil celý život ve svém srdci a ve vzpomínkách na své dětství. Jeho životní dráha procházela relativně idylickým údobím dětství na moravském venkově. Od podzimu 1938 pokračovala studiemi v Brně, kdy byl přijat za řádného posluchače na Fakultě strojního a elektrotechnického inženýrství Vysoké školy technické. Poslední zkoušku složil 15. listopadu 1939, dva dny před jeho zatčením gestapem a násilným uzavřením českých vysokých škol nacisty.

Nastalo obtížné životní období mladého studenta v nacistickém koncentračním táboře, které překonával svou houževnatostí, pevnou vůlí, odvahou, schopností improvizace a hledáním atypických řešení, ale zejména díky svým vzácným charakterovým vlastnostem, které umožnily přežít nejen jemu samotnému, ale i řadě jeho spoluvězňů. Po propuštění chvíli pracoval jako lesní dělník v revíru svého otce a poté se v r. 1941 přihlásil ke studiu dvouletého abiturientského kurzu na strojní průmyslovce v Brně. S „cejchem koncentračníka" se mu však po absolvování nedařilo nalézt práci. Poté byl nuceně nasazen na práci v Sudetech.

Studia ukončil v prosinci 1946. Obrysy jeho budoucí profesní dráhy byly zřetelnější až v 50. letech poválečného období. Řízením osudu se na jaře roku 1951 stal kapitánem spojovacího vojska. Po krátkém působení ve Spojovacím učilišti v Novom Meste nad Váhom se stal členem vědeckopedagogického sboru Spojovací fakulty Vojenské technické akademie (VTA) v Brně, právě v den jejího založení, 15. srpna 1951. Tehdejší náčelník fakulty plukovník Mattuš jej zařadil na Katedru rádiové techniky (K53) jako mladšího učitele. Na této škole strávil celkem 21 let a v roce 1972 přešel na civilní Katedru radiotechniky VUT v Brně.

V letech 1996 až 2004 pak pracoval na Ústavu telekomunikací VUT.

Léta, strávená na VTA (později VA a VAAZ), lze charakterizovat postupným přerodem začínajícího učitele ve vynikajícího vysokoškolského pedagoga a světově uznávaného odborníka v oblasti teorie elektrických obvodů. V roce 1952 odešel prof. Stránský zpět do Prahy, takže tehdejší Katedru radiotechniky vedl fakticky Ing. Čajka. Jmenován však byl do této funkce až v r. 1954. S postupem času, v důsledku vývoje organizační struktury fakulty, pak řídil Katedru radiotechniky a vojenských radiových stanic a následně Katedru teoretické elektrotechniky a radiotechniky, jejímž následníkem je současná Katedra elektrotechniky (K217). V roce 1955 odešel do zálohy v hodnosti podplukovníka a na fakultě pokračoval jako civilní zaměstnanec. V roce 1957 byl jmenován docentem pro obor radiotechnika. Profesorem se stává v roce 1964 a doktorem věd (DrSc.) v roce 1982. Postupně navazoval spolupráci se všemi katedrami obdobného technického zaměření v celé republice. V roce 1970 založil tradici STO (Seminář Teorie Obvodů).

Napsal sérii vysokoškolských skript pod označením TERO a také dvě významné knihy. Prostřednictvím svých publikací se seznámil s celosvětově uznávanými autoritami z tehdejšího Sovětského svazu (Sigorskij, Petrenko). Díky svým výjezdům na prestižní konference navázal řadu odborných i osobních kontaktů s absolutní světovou špičkou v oboru. V tomto dlouhém výčtu figurují jména Mitra, Fettweiss, Ghausi, Kuh, Roska, Saal a další. Osobním přítelem a spolupracovníkem Josefa Čajky byl i profesor Leon Chua, duchovní otec teorie memristivních systémů a objevitel revoluční elektrické součástky memristor, která zřejmě v nejbližší budoucnosti změní svět informačních technologií. Pod vedením profesora Čajky vznikly na VTA a později i na VA a VUT unikátní počítačové programy pro analýzu elektrických obvodů, které svou originalitou a parametry svým způsobem předběhly dobu (zejména programy řady COCO) a staly se východiskem dnes používaných programů pro symbolické řešení obvodů typu SNAP.

Ti z nás, kteří pana profesora dobře znali, si jej vážili především jako rovného člověka, který i závažné problémy dokázal řešit přímočaře s pověstným humorem. Jeho typické anekdoty, které zná snad každý jeho bývalý student i kolega, dokázaly pobavit a současně neurazit. Byl laskavý a měl rád lidi, navzdory utrpení, které musel v životě prožít. Byl skromný, lidský a kritický k sobě samému, i přes slávu a uznání, kterých se mu dostávalo. Více dával, nežli bral a považoval to za přirozené. Během své aktivní profesní kariéry se mu podařilo vychovat dvě generace svých následovníků.

Kdykoliv jsem se v minulosti setkal se slavným Leonem Chuou, vždy začal hovor otázkou „Jak se daří Josefovi?" Datum 27. 7. 2009 bohužel navždy mění dosud obvyklou odpověď. Ale navzdory tomu všemu, pane profesore Čajko, vaše teoretické poučky jsou již trvale zapsány v učebnicích tohoto světa. Stejně tak jako nesmazatelné stopy, které jste zanechal v našich srdcích.

Prof. Ing. Dalibor Biolek, CSc., (K-217)

Alma mater studiorum...

To není jen motto nejstarší evropské univerzity v Boloni, ale pro většinu z nás se jedná spíše o metaforu, kterou vyjadřujeme, že čas našeho studia již dávno uplynul.

Před několika dny jsem si však uvědomil, že použitím onoho „alma mater" lze vyjádřit i svůj vnitřní vztah k místu, kde jsem prožil hodně starostí i radostí a jsem rád, že se právě sem mohu vrátit.

Takový jsem měl pocit, když dne 29. září 2009 vstoupil do vestibulu Univerzity obrany pan plukovník Ing. Vo Van THANH – vojenský a letecký přidělenec Vietnamské socialistické republiky a plynulou češtinou řekl: „Tak tyhle turnikety tady moje alma mater neměla". Nový PO obrany VSR v Praze je totiž bývalým studentem naší vojenské školy a po svém návratu působil od roku 1990 ve funkci velitele čety. Na základě dobrých pracovních výsledků a dalším vzděláváním se prosadil v oblasti zahraničních aktivit a před svým nástupem do Prahy již působil ve funkci asistenta přidělence obrany VSR v Severní Koreji.

Přidělenec obrany v doprovodu Jeho Excelence Tran Quoc TAN – prvního tajemníka cizineckého úřadu VSR v Praze přicestoval do Brna na Univerzitu obrany, aby s prorektorem pro vnější vztahy plukovníkem Ing. Jaroslavem Průchou vedl jednání o rozšíření možné spolupráce s Vojenskou univerzitou v Hanoji. Rektor tamní univerzity má zájem vysílat studenty k nám do České republiky, ale nabízí i možnosti studia ve Vietnamu. Česká strana byla informována, že v současné době řada studentů z Evropy usiluje o studium v Hanoji, která jim poskytuje nemalé možnosti. V rámci jednání byla diskutována i možnost výměnných studijních pobytů a to jak z řad studentů, tak i pedagogů.

Text: Luděk Válka,
Foto: Zdeňka Dubová

BVV Veletrhy Brno

Veletržní okénko

Co nabízí výstaviště v listopadu

Sport, hry a fotografie

Slovní spojení v titulku naznačuje obsah listopadového dění na výstavišti. První slovo v titulku sport nabývalo rozšíření v 19. století. Mark Twain v jedné své knize uvádí, jak bohatí Angličané jezdí dlouhé cesty v otevřené kolesce a nazývají to sportem. Bylo to synonymem pro velké výkony a činnost. Ta byla v době, kdy pohyb byl samozřejmostí, do jisté míry nepohodlnou a samoúčelnou. Z hlediska spisovatele, původně novináře, bylo nepochopitelné, proč společenská vrstva, jež si může dovolit pohodlí, se věnuje takové činnosti.

Dnes je sport kompenzací našeho způsobu života a uvolněním ze stresu. Tomu vychází vstříc 8. mezinárodní sportovní veletrh SPORT Life. Proběhne současně s 8. mezinárodní výstavou lodí a vodních sportů Boat Brno, 7. mezinárodní výstavou karavanů a obytných automobilů Caravaning Brno a mezinárodní výstavou cyklistiky Bike. Od 5. do 8. 11. 2009 budou na výstavišti zastoupeny všechny sporty jak outdoorové, kam patří i horolezectví a turizmus, tak i indolrové, tedy vše co se děje v tělocvičnách včetně bojových sportů. Jako doprovodný program budou promítány potápěčské filmy a vystaveny budou i luxusní jachty a motorové čluny. Nové materiály vyvinuté z kosmických technologií jsou dnes široce zastoupeny i ve sportovních doplňcích. Pro turizmus a horolezectví je budou vystavovat firmy Rutex Trade Drietoma ze Slovenska i Klimatex a Ferm – obě z Brna. Cyklistiku zastoupí firmy, jež se staly pojmem, jako 4ever a Lifesport, vodní sporty Activ Holiday z Uherského Brodu. V široké škále sportů se objeví v doprovodném programu i jejich nejslavnější protagonisté jako Ján Svorada a Pavel Padrnos.

Hry v titulku jsou součástí souběžného 5. mezinárodního veletrhu spotřební elektroniky a digitální zábavy Digitex. Představí novinky hardwaru od největších světových výrobců jako je Intel, v rámci masové herní akce World Gamemaster Tournament, kde se očekávají stovky hráčů. Mistrovství ČR v nejrychlejším „esemeskování" budou provázet nejnovější mobily a navigace firem Nokia a PLAN studio. Velmi atraktivní by měla být i 2. mezinárodní výstava fotografické techniky INTERKAMERA 2009 se studiem Photon Europe vybaveným nejmodernější technikou, kde si pod vedením lektorů budou moci návštěvníci odzkoušet své fotografické umění.

Dr. Vít Pospíšil

Lístky na veletrh

Studenti, uvedené veletrhy můžete zdarma navštívit; jak? Nejpozději 7 dní před zahájením veletrhu (pozdější objednávky nebudou vyřízeny) si musíte u paní Jarmily Klučkové (Kounicova 65, kancelář 112 ve 3. – rektorském – patře), telefonicky na 442732 anebo e-mailem na adresu jarmila.kluckova@unob.cz – což doporučujeme – objednat jmenovitě potřebný počet vstupenek. Nezapomeňte uvést hodnosti, učební skupinu a kdo si lístky přijde vyzvednout (jeden vyzvedávající maximálně 10 lístků nebo pro jednu učební skupinu).

Literární ceny do našeho města

Na již tradičním setkání autorů literatury faktu byly v Letohradě ve dnech 23. a 24. 9. 2009 slavnostně vyhlášeny výsledky literárních soutěží. Uděleny zde byly mezinárodní ceny Egona Erwína Kische a regionální ceny Miroslava Ivanova. Čestné uznání za literaturu faktu získal také docent dr. František Hanzlík, CSc., z Univerzity obrany. Uznání si vysloužil za knížku Krajané v USA a vznik ČSR, která vyšla v roce 2008. Na doporučení Amerického centra při Velvyslanectví USA v Praze byla přeložena do angličtiny, kde 27. října tohoto roku úspěšně proběhla její prezentace.

Porota tvořena předními odborníky a autory tohoto oblíbeného žánru předala některé z cen i autorům nejen z Brna, ale také z Jihomoravského kraje. Regionální cenu získala dr. Jitka Gruntová a dr. František Vašek z Brna (in memoriam) za knihu vydanou pod názvem Málo známé zločiny SD ve východních Čechách. Prémii v této kategorii si do Tvarožné odvezl starosta obce František Kopecký za knihu 200 let tradice bitvy u Slavkova. Čestné uznání za dlouholeté vydávání literatury faktu si odneslo Nakladatelství Mladá fronta a Nakladatelství našeho stálého dopisovatele Jana Kuxe Onufrius z Brna. Všem laureátům k jejich úspěchu srdečně blahopřejeme.

Brno – seznámení druhé

Ve druhé polovině 19. století se v Brně vyhrocovaly vztahy mezi brněnskými Čechy a Němci. Vedly se boje o divadlo, o školy, o právo mluvit česky… A postupně se bouřili nejen Češi, ale i jiné národy Rakouska-Uherska. Rozpory narůstaly, až vyústily v atentát na následníka trůnu a posléze v 1. světovou válku (r. 1914), která přinesla národům mnoho utrpení a strádání. Díky úsilí prof. T. G. Masaryka, dr. E. Beneše, gen. R. Štefánika, československých legií a zahraničních spojenců skončila pro nás válka vítězstvím – rozpadem Rakouska-Uherska (28. 10. 1918).

Vraťme se však k Brnu: po vzniku Československé republiky se Brno stalo – díky zemskému zřízení – hlavním městem Země moravsko-slezské, tedy Moravy. Tzv. 1. republika přinesla českému obyvatelstvu Brna samostatnost a městu všestranný rozvoj. Konečně byla založena Masarykova univerzita, o niž se v Brně tak dlouho bojovalo. Vznikly i vysoká škola zemědělská a zvěrolékařská a také střední školy.

V r. 1928 na novém a reprezentačním Výstavišti proběhla výstava soudobé kultury, která byla současně i oslavou hmotných i duchovních úspěchů za 10 let samostatného státu. Bohužel záhy poté nastává doba světové hospodářské krize a po jejím odeznění se už ozývá řinčení zbraní ze sousedního Německa, k němuž se přidaly i jiné evropské národy. Další události těžce dopadly na Československo zrazené Evropou, které navíc přišlo i o Slovensko, jež se přidalo na stranu našich nepřátel. Vypukla 2. světová válka. V Brně vznikly dokonce i dva koncentrační tábory – Kounicovy koleje a Pod Kaštany, v nichž umírali i lidé (zejména v Kounicových kolejích, kde oběšením či zastřelením zahynulo kolem 1300 vlastenců. Jejich hroby najdete na Ústředním hřbitově v Brně, jakož i hroby padlých vojáků.)

Město bylo postiženo i těžkými leteckými nálety, jimiž (nebo v jejichž důsledku) ztratilo nejen další obyvatele, ale přišlo také o mnoho budov a památek. Dnem osvobození se stal 26. duben 1945, kdy sovětští vojáci ukončili boje o Brno, které trvaly několik dní. K poděkování za osvobození města patří i známá socha sovětského vojáka dávajícího znamení k palbě („Ogoň!“ = Pal!) od vynikajícího brněnského sochaře Vincence Makovského, umístěná v parku na Kolišti, proti parku na Moravském náměstí.

Pokud se názvu města týče, dodnes Brňáci nevědí, jak vzniklo pojmenování „Brno“. Někteří odborníci je odvozují ze staročeského „brn“ (marast, bláto), jiní hledají jeho původ ve staroslovanštině, další zas u Keltů.

Text: Mgr. Jarmila Rejnušová
Kresba: Mgr. Ing. Oldřich Rejnuš

Svůj život zasvětil letectvu

Dne 20. září 2009 se profesor Ing. Josef Růžek, DrSc., a plukovník v.v. dožil úctyhodných 80 let. Je to člověk, který prakticky celý svůj život zasvětil československému letectvu a zejména vědecko-pedagogické práci na Letecké fakultě bývalé Vojenské akademie (VA) v Brně. Štafetu VA, jako nejprestižnější vojenské vysoké školy v bývalé ČSR i v ČR, převzala v roce 2004 současná Univerzita obrany v Brně.

Na VA, tehdy známé jako VTA, vystudoval mladý Josef Růžek v roce 1955 leteckou specializaci. Jako inženýr a důstojník letectva v hodnosti kapitána nastoupil jako začínající učitel do zaměstnání na Katedru letedel, motorů a proudění. Zde pak dále pracoval a působil celkem 39 let. Docentem se stal již po osmileté pilné práci vysokoškolského učitele, když předtím, po třech letech interní aspirantury (v roce 1959 na Baumanově MVTU v Moskvě), získal vědecký titul CSc. V roce 1978 obhájil na VA v Brně svou doktorskou disertační práci. Od roku 1981 zde působil v hodnosti plukovníka jako profesor, DrSc., a vedoucí katedry až do roku 1994 , kdy ve věku 65 let odešel na zasloužený odpočinek do důchodu.

Lze říci, že profesor Růžek dnes patří mezi žijící legendy a naše nejuznávanější odborníky v oboru leteckých turbínových motorů. A to nejen ve vojenském, ale i civilním vysokém školství, navíc i v leteckém průmyslu a vojenském i civilním letectvu. Jako vážený odborník je dobře známý nejen v ČSR, ale i v zahraničí. Například v Egyptě, kde na MTC v Káhiře působil, jako docent a vedoucí místní Katedry leteckých motorů 2 roky (v létech 1963 až 1965). Nejen zde, ale především na VA v Brně, učil a vychoval celkem více než tisíc leteckých inženýrů pro naši armádu, vojenský i civilní průmysl. Za tuto dobu byl školitelem 15 vědeckých aspirantů. Z nich 11 úspěšně obhájili své disertační práce (konkrétně pět z ČSR, tři z Egypta a další tři z Vietnamu).

Profesor Růžek byl a je odborníkem především v oblasti teorie leteckých motorů a leteckých turbínových motorů zvláště. Na VA v Brně se zpočátku věnoval návrhu kompresorů a jejich lopatkových mříží. Později se zaměřil i na obecnější otázky teoretického návrhu hlavních částí leteckých motorů i jejich různých uspořádání, vlastností i výpočtů charakteristik. V seznamu jeho vědeckých prací a publikací má uvedeno celkem 86 citací odborných článků a výzkumných zpráv. Vedle dvoudílné učebnice Teorie leteckých motorů (celkem 800 stran, vydané na VA v češtině i angličtině), byl též autorem a spoluautorem 35 dalších skript a učebních pomůcek. Aktivně se podílel na vývoji leteckých motorů, nejen přímo na VA v Brně (např. na motoru M 601 B v nově vybudované zkušebně proudových motorů), ale též v Praze (při spolupráci s n. p. Motorlet Jinonice, VZLÚ Letňany, LO Malešice) a na Slovensku (při vývoji motoru DV 2 pro cvičný letoun L-59). Pod jeho vedením tehdejší VA vychovala v průběhu osmdesátých let pro slovenský letecký průmysl přibližně 200 inženýrů, kteří byli schopni zahájit a vyrábět (ve strojírnách v Považské Bystrici) historicky první, a na svou dobu velmi moderní dvouproudový motor.

Lze říci, že nejméně do roku 1994 neexistoval snad žádný významnější velitel v čs. vojenském letectvu, nebo ředitel leteckého závodu a ústavu, který by se hrdě nehlásil k profesorovi Růžkovi jako jeho žák, nebo jeho pozdější spolupracovník.

S úctou a přáním spokojeného stáří na prof. Ing. Josefa Růžka, DrSc., vzpomínají též jeho žáci a následníci na Univerzitě obrany v Brně, která tento rok v září oslavila již páté výročí svého založení.

Text: prof. Ing. Ján Kamenický, CSc., K-204

Soutěžní křížovka o super triko!

Vyluštěnou tajenku zašlete do 13. listopadu 2009.
Písemně na adresu: Univerzita obrany,
Redakce Listů UO, Kounicova 65, 612 00 Brno.
Rovněž ji můžete zaslat e-mailem na adresu:
listy@unob.cz
Dva výherce odměníme věcnou cenou.
Výherci z č. 1 jsou Jan Kyselák a Jarmila Mášová.

Šance pro dva čtenáře

	USMRTIT KAMENY	2	ALE mad.	NÁŠ ZPĚVÁK	ORGANICKÁ KYSLÍKATÁ SLOUČENINA	ZPEVNĚNÁ LEDOVCOVÁ USAZENINA		NAHROMADIT DO KOP	1	NEPORUŠENÝ
LÁMÁNÍM ODDĚLIT							SPZ NÁCHOD / ASIJ. HUD. NÁSTROJ			
SILNICE										
JESTLIŽE sloven.			ZVON bás. / JEDNOTKA OBJEMU							
ŠATNÍ ŠKŮDCE				NETUČNÝ / ZN. NÁKL. AUT						
MUŽSKÉ JMÉNO					ZBAVENÁ OSTŘÍ / TEXTILNÍ LÁTKA					CELA zast.
ZPÍVAT expr.						VÝDĚLEK / KONEC MODLITBY				
INTOXIKACE							TRANZ. TEL. OBVOD zkr. / JAVOR bot.			
ŘÍMSKY 6			NÁŠ ZPĚVÁK / KOVOVÝ PRVEK					ZNAČKA KOSMETIKY / ŘECKÉ SÍDLO		
DRUH PEPŘE				DESÁTÝ STUPEŇ DIATON. STUPNICE / MÍSTNOST V DOMĚ						
CISTERNA					JEZERO V USA / OŘECH angl.					ASIJSKÝ STÁT
	ASI	TOV. OHÝB. NÁBYT. zkr. / PŘÍSLOVCE MÍSTA zast.				BÝV. ŠPAN. PLATIDLO / ÚHOR				
PODNĚT							CITOSL. DOVTÍPENÍ / LETMÝ DOTEK MÍČE			
NAVINOUT								NUŽE / SPZ SOKOLOV		
BŮŽEK LÁSKY					DVAKRÁT SNÍŽENÝ TÓN					
ŠLECHTIČNA z it.					O CO? sloven.					KOBUZ NETT REAL ITEA

Ve vlaku: Kam jedete? Na Vysočinu.

Náš seriál

Po stopách československých legií (7. část)

Samara

Naše cesta ubíhala rychle a přesně podle jízdního řádu. Přestupujeme v Kinělu, jehož nádraží zde stojí od roku 1877. Interiér nádražní budovy je vyřešen vcelku moderně. Z času, který ukazují naše hodinky, ubíráme hodinu. Do více než milionového města na řece Volze jsme přijeli po desáté hodině. Přivítalo nás grandiózně řešené, doslova skleněné nádraží se stometrovou vysokou budovou.

Tehdy před lety zde bojům o město velel poručík Čeček. Do města vedl jen přívoz a železniční most přes řeku Samarku, která se dnes vlévá do Volhy již ve městě. Morální stav bolševiků po porážce u Lipjag nebyl valný a i přesto, že jich bylo kolem 1500 s děly i kulomety, některé jednotky ujely bez boje, protože říkaly, že „Lučše vojevať s čorty, čem s Čechami". Proti nim stály naše dva prapory se dvěma děly. Boj začal 7. června 1918 směrem od samarské Slobodky a do následujícího rána byla Samara v rukou legionářů. Pomohlo i dělo z Orlíku, které oproti ruským střílelo úsporně a přesně. Ze 4. střeleckého pluku padlo 11 legionářů a asi 200 bolševiků. Obyvatelstvo nás tenkrát přivítalo jako osvoboditele.

Na nádraží jsme měli starost, jak poznáme naše přátele profesora A. N. Zavalného a publicistu Igora Jefimova, kteří nás měli čekat. Vyřešili to za nás s česky napsanou cedulí. Po zdvořilostním přivítání jsme se ihned pustili do práce. Se zajištěním noclehů za výhodnou cenu nám pomohl profesor Zavalný. Ihned jsme se vydali na místo bývalého hřbitova, kde leží stovky našich legionářů. Dnes zde, pár minut chůze od nádraží, stojí závod na výrobu kabelů nebo obytné domy. Pomník, či alespoň kříž připomínající hřbitov, tu žádný není.

Pak jsme se přesunuli k dnešním studentským kolejím, kde byl ve válečné době vězněn i Kujbyšev. Museli jsme vidět jeho celu. V minulosti zde pobývali i naši legionáři, kteří zde věznili zajaté bolševiky. Poté jsme se ubytovali do bytu 1+1 a záhy po obědě jsme vyrazili do starobylé části Samary. Doprovázel nás Igor Jefimov a docela pomohl i rychlý průzkum Vítka Dorina, který učinil před týdnem, když jsme čekali na vlak do Buzuluku. Kdybychom z vlaku neviděli novou výstavbu města, asi bychom byli zaskočeni, když jsme místy zaznamenávaly historické dřevěné domky. To však bylo staré město, které rychle ustupuje novější výstavbě.

Naším cílem pro toto odpoledne bylo najít a identifikovat místo vylodění našich útočících člunů. Když bylo jasné, že stojíme zhruba v místech, kde měli legionáři přirážet k pevnině, zdálo se nám, že to vůbec nebylo možné. Samarka je zde pomalu těsně před soutokem s Volhou skoro tak široká jako veletok.

Jeden kulomet by ubránil svůj břeh proti loďkám různých kvalit, které legionáři sesbírali na svém břehu, ubránil bez problémů. Prostě nás Igor nepřesvědčil, že to je to místo, kde byly boje, byť tomu poloha a náš popis včetně vzdálenosti od mostu železničního hodně napovídaly.

Pak jsme od řeky zamířili k říčnímu přístavu. Cestou starým městem jsme si naplánovali místa, kam musíme zítra určitě zajít. I naši restauraci jsme zahlédli. Název Platan nám zněl daleko od domova velice příjemně. Na stáncích byly čtyři druhy našich piv, výběr celkem velmi bohatý. Problémem nebylo ani plzeňské. K přístavu bylo odsud asi dva kilometry městem. Ten byl už na řece Volze. Druhý břeh řeky jsme skoro neviděli. Obrovská masa vody se líně valila jižním směrem, minuli jsme i nákladní přístav s obrovskými jeřáby, které v zátoce vykládali a nakládali zboží.

Nábřeží s jeho novou výstavbou bylo pro nás úchvatné. Nepochybně zajímavý byl i nově vystavěný kostel. Paradoxem však je, že se na něj z dáli, s mírnou nadsázkou, dívá socha v nadživotní velikosti. Co by si o tomto soudobém mumraji myslel Vladimír Iljič, těžko říci.

V přístavu jsme si na doporučení průvodce opsali odjezdy říčního parníku. Protože o víkendových dnech je dražší, rozhodli jsme se odjet následující den. Neprojet se po této řece by byl nepochybně cestovatelský hřích. Za 180 rublů, no nejeďte!?

Náročný den se pomalu chýlil ke konci. Na písečné pláži jsme udělali pár obrázků – my a zapadající slunce nad mořem vody. Starostlivý Igor nás doprovodil k autobusu, který nám po dvaceti minutách zastavil na Nemocniční ulici, kde jsme bydleli. Nepochybně jsme měli strategicky výhodný nocleh. Přímo vedle našeho domu jsme nakoupili „večeři" a unaveni i plni dojmů ulehli do postele. Ráno se nám telefonem ozve Igor …

(Pokračování příště)

Text a foto: Jan Kux